

Fontys Hogescholen

HBO-Bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut

Beperkte opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut van Fontys Hogescholen. De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel, dat door NQA in opdracht van Fontys Hogescholen en in overleg met de opleiding is samengesteld. Het panel is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling* van de NVAO (6 december 2010) en het *NQA Protocol 2011 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 18 en 19 mei 2011.

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer W.F.A. Remkes MPM,	(voorzitter en domeindeskundige)
Mevrouw dr. J.F. de Groot	(domeindeskundige)
Mevrouw E.M. Toet	(domeindeskundige)
Mevrouw A.J.M. de Rooij	(student panellid)
Mevrouw drs. M.E. Voorthuis	(auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel).

Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie (Eindhoven, maart 2011) aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2011*.

Het panel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. Voor een beschrijving van het visitatietraject en het natraject verwijst het panel naar de Inleiding van Hoofdstuk 2 Beoordeling.

De kritische reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, december 2011

Panelvoorzitter

De heer W.F.A. Remkes MPM

Panelsecretaris

Mevrouw drs. M.E. Voorthuis

Samenvatting

In deze samenvatting worden de belangrijkste bevindingen, overwegingen en conclusies beschreven over de beperkte opleidingsbeoordeling van de hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Fysiotherapeut van de Fontys hogescholen.

Het gaat om een bekostigde hbo-bacheloropleiding, die opleidt tot breed inzetbare fysiotherapeuten.

Standaard 1. Beoogde eindkwalificaties

De Opleiding tot Fysiotherapeut van Fontys hogescholen is inhoudelijk gebaseerd op het in 2005 verschenen landelijke competentieprofiel voor Fysiotherapie (*Competentieprofiel Fysiotherapie 2005*). Het competentieprofiel is afgeleid van het landelijke beroepsprofiel, dat is beschreven in het document *Beroepsprofiel van de Fysiotherapeut 2006*. Dit profiel gaat uit van breed opgeleide fysiotherapeuten, die in alle settings van de zorg werkzaam zijn, toegankelijk zijn voor de zorgvrager, wetenschappelijke inzichten kunnen vertalen naar hun eigen handelen, ondernemend zijn en bijdragen aan de ontwikkeling van het eigen handelen en het beroep (Het beroepsprofiel van de Fysiotherapeut 2006). De fysiotherapeut dient volgens het landelijke profiel drie beroepsrollen te kunnen aannemen, namelijk die van hulpverlener, manager en beroepsontwikkelaar. Op dit moment wordt landelijk gewerkt aan een geactualiseerd beroepsprofiel.

Voor elke beroepsrol heeft de opleiding enkele centrale competenties benoemd en deze onderscheiden in een aantal deelcompetenties. Voor elke competentie worden drie niveaus van beheersing onderscheiden. Om de niveaus vast te kunnen stellen, heeft de opleiding indicatoren geformuleerd. De opleiding heeft haar competenties tevens gekoppeld aan de Dublin descriptoren. Uit de documenten blijkt dat de Dublin descriptoren “Toepassen van kennis en inzicht” en “Communicatie” de belangrijkste zijn. Alhoewel de opleiding er blijk van geeft dat zij door gebruik te maken van de Dublin descriptoren voldoet aan de internationale eisen van een bacheloropleiding, heeft het panel vastgesteld dat de oriëntatie van de opleiding zich beperkt tot de Nederlandse beroepspraktijk van de Fysiotherapie.

Tot op heden profileert de opleiding zich op het terrein van de gedragswetenschappen, zo vermeldt zij in de kritische reflectie. Het management van de opleiding heeft het panel tijdens de visitatie laten weten dat zij het voornemen heeft om vanaf het studiejaar 2011/202 de opleiding te profileren op het terrein van de Human Performance and Technology in plaats van op de gedragswetenschappen.

Het panel komt tot het oordeel **voldoende** op deze standaard.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De opleiding heeft in de afgelopen jaren enkele veranderingen ondergaan. De belangrijkste verandering was het gevolg van een gewijzigd beleid van Fontys, waarin werd vastgesteld dat in 2009/2010 de twee lint en/of blokminoren in het tweede, derde en vierde jaar vervangen zouden worden door één blokminor in het derde jaar. Deze wijziging heeft voor de opleiding onder andere gevolgen gehad voor het tijdstip waarop de studenten met hun afstuderen begonnen. Studenten van voor de wijziging begonnen in de tweede minor in het derde jaar aan hun afstudeeronderzoek. Thans doen zij dit in het vierde jaar. In dit jaar zijn thans de stage en het afstuderen parallel aan elkaar geprogrammeerd. De wijzigingen in het curriculum hebben geen gevolgen gehad voor de wijze waarop de zeven competenties en de daarvan afgeleide deelcompetenties zijn uitgewerkt in het curriculum. De competenties komen volgens het panel zowel in het oude als in het nieuwe curriculum in voldoende mate aan bod.

De opleiding is vormgegeven langs vijf leerlijnen en is opgedeeld in zestien onderwijsperioden. Elk jaar bestaat uit vier onderwijsperioden. De in de opleiding onderscheiden leerlijnen zijn de integrale lijn, de conceptuele lijn, de vaardighedenlijn, de stagelijn en de lijn van de studieloopbaan. De elektronische leeromgeving laat een gestructureerd beeld zien van leerinhouden van de opleiding. Het panel vindt de aandacht, die de opleiding besteedt aan theorie, beroeps- en onderzoeksvaardigheden en de praktijkgerichte casuïstiek in evenwicht.

De begeleiding van de studenten kan onderscheiden worden in inhoudelijke begeleiding en studieloopbaanbegeleiding. Het panel is van mening dat de combinatie van de beide vormen studenten voldoende houvast biedt bij hun studie.

Het docententeam beschikt volgens het panel over voldoende vakinhoudelijke, didactische en praktijkdeskundigheid. De helft van hen is tevens werkzaam als fysiotherapeut. Het panel is ten aanzien van het opleidingsniveau van de docenten van mening dat meer docenten een mastertitel zouden moeten behalen. Thans geldt dit voor ruim veertig procent van de docenten. De overige docenten hebben een bachelordiploma.

Tevens is het panel van mening dat de in de praktijk werkzame fysiotherapeuten vanuit hun voorbeeldfunctie deel zouden moeten nemen aan het kwaliteitsregister van het KNGF. Tien docenten van de opleiding zijn opgenomen in het kwaliteitsregister.

Het panel concludeert op basis van het bovenstaande dat de opleiding er, zeker in de nieuwe opzet, waarin studenten in het vierde jaar aan hun afstudeerproject werken, in slaagt om een onderwijsleeromgeving te creëren, die hen in staat stelt om de eindkwalificaties te realiseren.

Het panel komt tot het oordeel **voldoende** op deze standaard.

Standaard 3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding gebruikt toetsvormen, die volgens het panel goed aansluiten bij de werkvormen en het competentiegericht onderwijs. De toetsvormen - die gekoppeld zijn aan de verschillende leerlijnen - zijn de kennistoets, het beroepsproduct, de vaardighedentoets, het performance-assessment, de stagebeoordeling, het schriftelijk verslag of logboek, de presentatie, het reflectieverslag en het criterium gerichte interview. Voor alle toetsen zijn beoordelingsformulieren en beoordelingscriteria beschikbaar. De beoordelingscriteria voor de toetsen zijn gerelateerd aan de drie beheersingsniveaus van de prestatie-indicatoren.

De examencommissie van de opleiding dient alle beoordelingsformulieren goed te keuren en dit gebeurt ook, zo heeft het panel vastgesteld.

De meeste toetsen worden door één beoordelaar beoordeeld. Alleen het performance-assessment, dat wordt afgenomen aan het eind van het vierde jaar wordt door twee beoordelaars beoordeeld.

Het panel heeft op basis van elf bestudeerde afstudeerproducten “oude stijl” vastgesteld, dat vijf hiervan niet van een voldoende hbo-bachelorniveau waren. De kanttekeningen die het panel bij deze producten plaatste, hadden betrekking op de probleemstelling, de methodologie, de beschrijving van de resultaten en de gebruikte literatuur. Het panel heeft zich afgevraagd of de studenten wel voldoende zijn begeleid bij de uitvoering van de afstudeerprojecten. Ook plaatste het panel vraagtekens bij het feit dat studenten al in de derdejaars minor met het afstuderen begonnen aan hun afstudeerproject. Van derdejaars studenten kan volgens het panel niet verwacht worden, dat zij al voldoende zijn toegerust om competenties op niveau drie aan te tonen. Tevens vroeg het panel zich af of de opleiding het eindniveau in voldoende mate waarborgde, omdat de studenten het afstudeerproject in groepjes uitvoerden.

Sinds september 2010 heeft de opleiding de opzet van het afstuderen veranderd. Studenten beginnen thans aan het einde van de eerste helft van het vierde jaar aan hun afstudeerproject. Het panel heeft op eigen verzoek tijdens het visitatiebezoek tussenproducten van de huidige afstudeerders bestudeerd en vond deze van een betere kwaliteit dan de afstudeerproducten, die het panel voorafgaand aan het bezoek had bestudeerd.

Aangezien het oordeel van het panel op standaard 3 na bestudering van elf afstudeerproducten van studenten uit cohort 2006/2007 onvoldoende was, waardoor het panel het oordeel op standaard 3 als onvoldoende beoordeelde, heeft de opleiding het panel verzocht om een vervolgtraject. In dit vervolgtraject zou het panel tien “nieuwe” afstudeerproducten van studenten uit cohort 2007-2008 kunnen bestuderen en beoordelen. Het panel heeft hier mee ingestemd en de opleiding heeft vervolgens een lijst van zestig nieuwe afstudeerproducten opgestuurd, waaruit het panel er tien heeft geselecteerd.

Het panel is van oordeel dat van deze tien “nieuwe” producten twee van een goed niveau zijn. Drie producten beoordeelt het panel als voldoende, twee als twijfelachtig en drie als onvoldoende. De belangrijkste kanttekeningen van het panel bij de drie als onvoldoende beoordeelde afstudeerwerken hebben betrekking op de zinvolheid en de uitwerking van de probleemstelling, het theoretische kader, dat vaak onvoldoende is uitgewerkt en een enkele keer zelfs geheel ontbreekt, onvoldoende structuur heeft of niet voldoende wordt gebruikt. De tweede kanttekening betreft de probleemstelling, die niet voldoende wordt beantwoord. De derde opmerking van het panel heeft betrekking op de conclusies, die te weinig zijn onderbouwd. Meer in het algemeen merkt het panel over het “nieuwe” afstuderen op, dat er ondanks dat er een goede handleiding beschikbaar is, niet alle studenten een afstudeerproduct van een voldoende hbo-niveau afleveren.

Het panel komt tot het oordeel **onvoldoende** op deze standaard.

Eindoordeel

Het panel beoordeelt de standaarden 1 en 2 met een voldoende. Standaard 3 beoordeelt het panel met een onvoldoende. Het panel heeft de drie oordelen gewogen en komt conform de voorschriften van de NVAO tot de conclusie dat de opleiding niet voldoet aan de basiskwaliteit. Het eindoordeel van het panel is **onvoldoende**.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens van de opleiding	11
2	Beoordeling	13
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	13
	Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	16
	Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten	24
3	Eindoordeel over de opleiding	33
4	Aanbevelingen	35
5	Bijlagen	37
	Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding	39
	Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma	41
	Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	45
	Bijlage 4: Bezoekprogramma	51
	Bijlage 5: Bestudeerde documenten	59
	Bijlage 6: Studentnummers van de afstudeerproducten	61
	Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie	63

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	Opleiding tot Fysiotherapeut
2. Registratienummer opleiding in CROHO	34570
3. Oriëntatie en niveau	hbo bachelor
4. Aantal studiepunten	240
5. Afstudeerrichting	N.v.t.
6. Variant	Voltijd
7. Locatie	Eindhoven

Administratieve gegevens van de instelling

8. Naam instelling	Fontys Hogescholen
9. Status instelling	Bekostigd
10. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	N.v.t.

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

Het totale aantal studenten van de opleiding (peildatum 31-12-2010) is 610, waarvan 55 de minor volgen. In 2010 begonnen in totaal 214 studenten aan de opleiding. Hiervan startten 40 studenten in de Engelse stroom.

In de onderstaande tabel worden over de cohorten 2004 tot en met 2010 cijfers gegeven met betrekking tot de instroom, de percentages studenten die na vier, vijf en zes jaar hun diploma behaalden, de percentages studenten die uitvielen na één, twee en drie jaar, de gemiddelde duur van studiestakers en de gemiddelde duur van afgestudeerden.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Instroom	197	157	170	168	184	212	214
Diploma na 4 jaar	53%	45%	47%				
Diploma na 5 jaar	60%	57%					
Diploma na 6 jaar	61%						
Uitval na 1 jaar	32%	34%	39%	26%	27%	17%	
Uitval na 2 jaar	35%	39%	44%	32%	32%		
Uitval na 3 jaar	36%	39%	45%	33%			
Gem. studieduur studiestakers	1,2	1,2	1,2	1,4	1,5	1,2	
Gem. studieduur afgestudeerden	3,9	4,0	4,1	4,2	4,3	4,0	

Het aantal docenten dat aan de opleiding is verbonden is 33. De omvang aan fte is 20,6. De docent-student ratio is 1:26,9.

De opleiding definieert een contactuur als “het aantal ingeroosterde uren waarbij de student wordt begeleid door een docent” (colleges, werkcolleges practica of projecten).

Het gemiddeld aantal contacturen in het eerste jaar van de opleiding is twintig per week. In het tweede jaar zijn dit veertien tot zestien uur per week en in het derde jaar twaalf tot veertien uur per week. In het vierde leerjaar worden studenten begeleid door de stage-verlenende instelling. In de onderwijsperiodes 15 en 16 (de laatste helft van het vierde jaar) zijn naast de stagebegeleiding elke week vier contacturen ingeroosterd voor reflectie, analyse en afstudeerbegeleiding. Studenten van de Engelse stroom beginnen bij de start van het vierde jaar (in onderdeel OP13) met hun afstuderen. De begeleiding gebeurt met behulp van de Elektronische Leer Omgeving. Halverwege de laatste twee onderdelen (OP15 en OP16) wordt deze begeleiding geïntensiveerd.

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO-beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding wordt in hoofdstuk 3 gegeven.

De oordelen van het panel over de drie standaarden zijn tot stand gekomen op basis van de documentenstudie en het visitatiebezoek dat plaatsvond op 18 en 19 mei 2012 en het vervolgtraject, dat in het najaar van 2011 en het voorjaar van 2012 werd uitgevoerd.

De reden dat de opleiding om een vervolgtraject heeft verzocht is dat het panel na het visitatiebezoek op 18 en 19 mei 2011 standaard 3 als onvoldoende beoordeelde. Na aanlevering van nieuwe afstudeerproducten en aanvullende documenten bleef het oordeel van het panel over standaard 3 ongewijzigd. De opleiding heeft vervolgens het rapport niet geaccepteerd, waarna in 2012 een procedure van hoor- en wederhoor van start is gegaan. Onderdeel van deze procedure was een gesprek, dat plaatsvond op 7 maart 2012. Bij dit gesprek waren aanwezig de voorzitter, een domeindeskundige en de secretaris van het panel, de accountmanager voor Fontys vanuit NQA, een delegatie van de opleiding en een functionaris van de centrale auditstaf van Fontys. Na dit gesprek heeft de opleiding een Plan van Aanpak opgesteld.

Het panel heeft in een plenaire sessie het Plan van Aanpak besproken en vond de hierin beschreven voorgestelde maatregelen niet concreet genoeg uitgewerkt. Het panel heeft de opleiding vervolgens verzocht om een concretisering van de maatregelen. De opleiding heeft aan dit verzoek voldaan en heeft in mei 2012 het panel een definitief Plan van Aanpak¹ toegestuurd. Het panel heeft ook dit plan bestudeerd en besproken en heeft haar vertrouwen uitgesproken in de haalbaarheid van de in het plan beschreven maatregelen.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Beroepsprofiel en competenties

De inhoud van de bacheloropleiding Opleiding tot Fysiotherapeut van Fontys hogescholen is gebaseerd op het in 2005 verschenen landelijke competentieprofiel voor Fysiotherapie, dat is beschreven in het document *Competentieprofiel Fysiotherapie 2005*.

¹ De opleiding zal het Plan van Aanpak separaat naar de NVAO opsturen.

De opleiding heeft haar competentieprofiel afgeleid van het landelijke beroepsprofiel, dat is beschreven in het document *Het beroepsprofiel van de Fysiotherapeut 2006*. In dit profiel worden zowel voor de Nederlandse als de Engelse stroom zeven competenties onderscheiden, namelijk 1) screenen, diagnosticeren en plannen, 2) therapeutisch handelen, 3) preventief handelen, 4) organiseren, 5) ondernemen, 6) onderzoeken en 7) innoveren.

Het beroepsprofiel van de opleiding gaat uit van een breed opgeleide fysiotherapeut, die in alle settings van de zorg werkzaam is en toegankelijk is voor de zorgvrager. Tevens dient hij wetenschappelijke inzichten te kunnen te vertalen naar het eigen handelen, ondernemend te zijn en bij te dragen aan de ontwikkeling van het eigen handelen en het beroep (Het beroepsprofiel van de Fysiotherapeut 2006). In het beroepsprofiel worden drie rollen van de fysiotherapeut onderscheiden, namelijk die van hulpverlener, manager en beroepsontwikkelaar. Deze rollen worden uitgebreid beschreven in het profiel. Bij elke rol wordt een relatie gelegd met de competenties waarover de afgestudeerde fysiotherapeut moet beschikken.

In het beroepsprofiel wordt bij elke competentie of groep van competenties een aantal zogenoemde kritische en typerende beroepssituaties beschreven, alsook drie niveau-indicatoren, te weten het propedeuse-, het start- en het gevorderdenniveau. Ten tijde van de visitatie (voorjaar 2011) werkte het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF) aan een actualisatie van het beroepsprofiel.

In het voorjaar van 2010 heeft de opleiding de niveau-indicatoren, zoals deze zijn beschreven in het landelijke profiel voor drie beheersingsniveaus aangescherpt, zo wordt in de kritische reflectie vermeld.

Relatie met de Dublin descriptoren

De opleiding heeft haar zeven competenties gekoppeld aan de vijf Dublin descriptoren en heeft tevens de relatie aangegeven tussen de door haar onderscheiden beroepsrollen en de Dublin descriptor(en). Uit het in de kritische reflectie opgenomen overzicht blijkt, dat de Dublin descriptor “Toepassen van kennis en inzicht” de meest voorkomende descriptor is in de drie beroepsrollen. Deze Dublin descriptor komt terug in alle drie de beroepsrollen van de fysiotherapeut. Hij gebruikt immers bij de behandeling van de patiënt zoveel mogelijk kennis. De behandeling dient op basis van zowel kennis en als verworven inzichten doelmatig en doeltreffend (EBP) te zijn. Tevens wordt van de fysiotherapeut verwacht dat hij de patiënt voorlichting kan geven over onderzoeksresultaten, die betrekking hebben op de behandeling. Tot slot dient hij kennis en inzichten te gebruiken om gezondheidsproblemen te helpen voorkomen en ongewenste effecten van de behandeling te vermijden.

Ook de Dublin descriptor “Communicatie” is een belangrijke descriptor voor de fysiotherapeut. Goed kunnen communiceren met de patiënt is een belangrijk aspect in zijn beroep, evenals het goed kunnen voorlichten van de patiënt en hem goed te kunnen adviseren. Daarnaast dient de afgestudeerde fysiotherapeut over voldoende communicatievaardigheden te beschikken om zowel binnen als buiten de organisatie, waarin hij werkzaam is, vruchtbaar te kunnen overleggen.

Tot slot dient hij de door hem gebruikte onderzoeksmethodes en -resultaten aan collega's en vertegenwoordigers van andere disciplines te kunnen presenteren, wat eveneens een wezenlijk onderdeel is van deze Dublin descriptor.

Met betrekking tot de profilering en positionering van de opleiding ten opzichte van andere opleidingen tot Fysiotherapeut, heeft het panel op basis van de kritische reflectie vastgesteld dat deze voornamelijk is gelegen in de gedragswetenschappen. Het panel heeft daarnaast vastgesteld dat de opleiding in hoofdzaak een Nederlandse oriëntatie heeft.

Overwegingen

Het panel stelt op basis van de bovenstaande bevindingen vast, dat de opleiding door gebruik te maken van de zeven landelijke competenties van de fysiotherapeut aansluit bij de eisen, die in het domein van de fysiotherapie worden gesteld aan de kwalificaties voor de fysiotherapeut, zowel vanuit de wetenschappelijke praktijk als vanuit de beroepspraktijk. Door een relatie te leggen tussen de eigen competenties en de Dublin descriptoren, voldoet de opleiding volgens het panel aan de internationale eisen, waaraan een bacheloropleiding moet voldoen. De opleiding is er volgens het panel goed in geslaagd om deze koppeling op een transparante wijze weer te geven. Dit geldt volgens het panel ook voor de wijze waarop de opleiding de competenties heeft gerelateerd aan de drie door de opleiding onderscheiden beroepsrollen, namelijk die van hulpverlener, manager en beroepsontwikkelaar. Door gebruik te maken van de drie op landelijk niveau onderscheiden niveau-indicatoren, zorgt de opleiding er volgens het panel ook voor dat zij de competenties op het juiste niveau in het vernieuwde curriculum heeft geoperationaliseerd.

Het panel heeft tijdens het bezoek van het management gehoord dat de opleiding zich vanaf het komende studiejaar gaat profileren op het terrein van de Human Performance & Technology in plaats van op de gedragswetenschappen, zoals tot nu toe het geval was. Het management heeft het panel laten weten dat in 2010-2011 een team van docenten en het lectoraat gewerkt hebben aan de vormgeving van de verdiepende minor Human Performance & Technology. In de periode van september 2011 tot januari 2012 zal deze minor worden aangeboden. Het panel heeft tijdens de bezoekdag vastgesteld dat een aantal docenten van de opleiding de voorkeur geeft aan een profilering op het terrein van de gedragswetenschappen.

Het panel heeft ook kunnen vaststellen dat de opleiding zich voornamelijk oriënteert op de Nederlandse praktijk van de fysiotherapie. Volgens het management van de opleiding is er wel sprake van een internationale oriëntatie, doordat de opleiding gebruik maakt van het landelijk profiel, waarin deze oriëntatie is meegenomen en doordat zij deelneemt aan het landelijke platform (national transcript). Ook hebben studenten de mogelijkheid om in het kader van de minor een stage in het buitenland te lopen. Het panel is ondanks deze activiteiten van mening dat de opleiding zich nog internationaler zou kunnen oriënteren, bijvoorbeeld door meer gebruik te maken van Engelstalige literatuur.

Het panel heeft tevens geconstateerd dat de opleiding een sterk monodisciplinair karakter heeft. Zij werkt tot op heden niet multidisciplinair samen.

Conclusie

Het panel komt op basis van de bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **voldoende** op standaard 1.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Vormgeving

De Opleiding tot Fysiotherapeut van de Fontys hogescholen heeft zowel een Nederlandse (NS) als een Engelse stroom (ES). De Nederlandse stroom is, conform de Fontys uitgangspunten en zoals bij de opleidingen fysiotherapie in Nederland gebruikelijk, vormgegeven volgens het major-minor model. Tot en met cohort 2006-2007 was het programma opgebouwd uit een major van 180 EC en twee minoren van elk 30 EC. De eerste minor was als een lint in het tweede jaar geprogrammeerd en de tweede minor als een lint in het derde en vierde jaar.

Ten gevolge van een verandering in het centrale Fontysbeleid is één van de twee minoren vervallen en is de omvang van de major uitgebreid tot 210 EC. In de huidige opzet is de minor van 30 EC geprogrammeerd in de eerste helft van het derde jaar.

De Engelstalige stroom van de opleiding (ES) heeft een ander curriculum dan de Nederlandse stroom. Een belangrijk verschil is dat de Engelse stroom geen minor heeft.

In de oude opzet, waarin twee minoren waren geprogrammeerd, hadden studenten de mogelijkheid om één van de twee minoren vrij te kiezen. Dit kon een minor binnen of buiten de Fontys hogescholen zijn, maar ook een minor in het buitenland of een schakelminor, die toegang gaf tot de universiteit. De tweede minor diende aan te sluiten bij het competentieprofiel van de opleiding. Daarom moest de student formeel toestemming vragen aan de examencommissie om de minor te mogen volgen. Het panel heeft op basis van ingevulde formulieren van de examencommissie vastgesteld, dat de examencommissie daadwerkelijk deze toestemming gaf. In het formulier moest de student beschrijven wat hij in de minor dacht te leren, op welke wijze hij dacht de minor te kunnen gebruiken binnen de context van zijn toekomstige beroep, welk bewijs hij hiervoor zou gaan verzamelen en aan welke competenties de minor zou kunnen bijdragen. Bij dit laatste werd de student erop gewezen dat in het competentieprofiel van zijn eigen opleiding die competenties zouden worden opgenomen die hij aan het einde van de studie ontwikkeld moest hebben en dat de minor zou bijdragen aan de nog te ontwikkelen competenties. Er werd in het formulier niets vermeld over het niveau van beheersing van de competenties, zo heeft het panel geconstateerd.

Studenten van de Nederlandse stroom blijken zowel in de oude opzet, waarin twee minoren waren geprogrammeerd, als in de nieuwe opzet met één minor vaak te kiezen voor de minor Health & Lifestyle, die wordt aangeboden binnen de Fontys Paramedische Hogeschool. De opleiding vermeldt in haar kritische reflectie, dat zij vanaf 2011-2012 de opleidingsminor Human performance & Technology zal aanbieden.

Zowel het oude als het nieuwe programma is vormgegeven langs vier leerlijnen en ingedeeld in zestien onderwijsperiodes. De vier lijnen zijn de integrale lijn, de conceptuele en vaardighedenlijn, de stagelijn en de lijn van de studieloopbaan. Elk jaar bestaat uit vier periodes. In elke onderwijsperiode staan één of meer thema's centraal en wordt zowel aandacht besteed aan de theorie als de praktijk. Dit laatste wordt gerealiseerd in de stages en de praktijkgerichte casuïstiek.

De stageperiodes in het nieuwe programma vallen in het eerste, het tweede en het vierde jaar. In het vierde jaar zijn de stage en het afstudeerproject. Deze beslaan in totaal twee periodes met een totale omvang van 60 EC.

Inhoud van het programma

In de notitie *Schematisch overzicht van de opbouw van het opleidingsprogramma opleiding tot fysiotherapeut 2006-2007* wordt een overzicht van het programma gegeven dat gold tot en met cohort 2006-2007. Uit het overzicht blijkt dat de propedeutische fase een jaar duurde. In het tweede jaar was parallel aan de vier onderwijsperiodes de minor 1 geprogrammeerd. Het derde jaar werd onderscheiden in de hoofdfase (onderwijsperiode 9 en 10) op niveau 2 en de afstudeerfase (onderwijsperiode 11 en 12) op niveau 3. Parallel aan de vier fasen in het derde jaar liep de minor 2, waarin de studenten hun afstudeeropdracht uitvoerden. Het vierde jaar behoorde eveneens tot de afstudeerfase en omvatte de onderwijsperiodes 13 tot en met 16. In de periodes 13 en 14 was de stage geprogrammeerd en in de onderwijsperiodes 15 en 16 de afstudeerstage. Het panel heeft echter vastgesteld dat de studenten al in de minor in de derde jaar hun afstudeeropdracht afrondden.

In het document *Programmaoverzicht, Opleiding tot Fysiotherapeut 2010-2011 Fontys Paramedische Hogeschool, januari 2011* geeft de opleiding een beschrijving van de opzet van de nieuwe programma's, die gelden voor de cohorten vanaf 2010-2011; voor cohort 2009-2010 vanaf het tweede jaar (de hoofdfase) en voor cohort 2007-2008 en 2008-2009 vanaf het derde jaar. Uit dit document blijkt dat studenten van cohort 2007-2008 vanaf 2010 in het vierde jaar hun afstudeeropdracht uitvoeren. Het document geeft ook een programmaoverzicht van de Engelse stroom.

In het document wordt ook aangegeven in welke van de zestien onderwijsperiodes de zeven competenties en de hiervan afgeleide deelcompetenties aan bod komen. Het document geeft tevens de prestatie-indicatoren, die horen bij de competenties, het aantal EC en de toetsvormen.

Kennis en kunde

De kennisbasis van de opleiding is gebaseerd op het document *National Transcript Fysiotherapie 2005*, waarin is vastgelegd over welke kennis en vaardigheden een afgestudeerde fysiotherapeut dient te beschikken.

De opleiding onderscheidt op basis van dit document een aantal inhoudelijke lijnen, namelijk de lijn van het methodisch fysiotherapeutisch handelen, de lijn van de medische wetenschappen, de lijn van de gedragswetenschappen en de lijn van het toegepast wetenschappelijk onderzoek. De opleiding profileerde zich tot op heden, zoals al is beschreven bij standaard 1 ten opzichte van andere opleidingen tot Fysiotherapeut door haar focus te leggen op de gedragswetenschappen.

De literatuur van de opleiding wordt jaarlijks geactualiseerd. Naast boeken gebruikt de opleiding (weten)schappelijke artikelen en beeldmateriaal. De artikelen en het beeldmateriaal worden via de digitale leeromgeving (N@tschool) beschikbaar gesteld aan studenten. Het panel heeft de literatuurlijst van de opleiding bestudeerd en vindt de literatuur adequaat, actueel en van een voldoende niveau.

Vanaf 2007 heeft het praktijkgerichte onderzoek in de opleiding een meer expliciete plaats in het curriculum gekregen, zo vermeldt de opleiding in de kritische reflectie. De opleiding traint studenten in onderzoeksvaardigheden door hier zowel in de propedeuse als in de hoofd- en afstudeerfase aandacht aan te besteden. In elke fase wordt een eigen accent gelegd. In de propedeuse maken studenten kennis met de onderzoeksvaardigheden “het zoeken en vinden”; in de hoofdfase met “het kritisch lezen” en “dataverwerking”. In de afstudeerfase maken studenten, die in het studiejaar 2010/2011 met het vierde jaar zijn begonnen een casereport. Zij voeren hiervoor een literatuuronderzoek uit op basis van een casus uit de praktijk. Het onderzoek dient uit te monden in aanbevelingen of een product voor de beroepspraktijk. Het panel vraagt zich af of een literatuurstudie de afgestudeerde fysiotherapeut voldoende handvatten biedt om in de toekomstige beroepspraktijk te kunnen participeren in toegepast onderzoek.

Het management heeft het panel tijdens het bezoek laten weten, dat zij van plan is om in samenwerking met het lectoraat een nieuw afstudeertraject te ontwikkelen. Het panel heeft hiervan een schriftelijke weerslag gezien in de notitie *Afstuderen Opleiding tot Fysiotherapeut, 18 oktober 2011*, die de opleiding na het visitatiebezoek op verzoek van het panel heeft opgestuurd. Volgens deze notitie kunnen studenten vanaf het studiejaar 2012-2013 ook afstuderen op een praktijkgericht onderzoek, dat zij uitvoeren in samenwerking met het lectoraat. Studenten uit eerdere cohorten voerden in het kader van de tweede minor in het derde jaar groepsgewijs een praktijkgericht onderzoek uit (zie ook standaard 3).

Naast de onderzoeksvaardigheden nemen de beroepsvaardigheden een belangrijke plaats in binnen het curriculum. Het betreft vaardigheden zoals het fysiotherapeutisch handelen, methodische vaardigheden en interpersoonlijke vaardigheden. Om studenten hierin te trainen zijn in het programma vaardigheidstrainingen (practica) opgenomen. Tijdens de rondleiding heeft het panel enkele vaardigheidstrainingen bezocht. Behalve deze vaardigheidstrainingen bieden ook de stages en de beroepsproducten de studenten volgens

het panel goede mogelijkheden om zich de noodzakelijke beroepsvaardigheden eigen te maken.

Didactisch concept

Het onderwijs in de opleiding is gebaseerd op het didactisch concept van het competentiegericht leren. Een kenmerk van dit concept is dat studenten een geleidelijke groei doormaken van “leren onder begeleiding” naar “zelfstandig leren” en uiteindelijk naar “zelfverantwoordelijk leren”. Om dit te kunnen realiseren worden het onderwijs en de opdrachten in de loop van de opleiding steeds complexer en wordt een steeds groter beroep gedaan op de verantwoordelijkheid van de student. Een ander kenmerk van het concept is dat de leerstof is geordend in thema's. Voor de Nederlandse stroom zijn deze thema's afgeleid van het beroepsmatige handelen. Voor de Engelse stroom is de regio-indeling het leidende principe. In de Nederlandse stroom wordt binnen de thema's gewerkt met casuïstiek, waardoor de student alle fasen van de uitoefening van de beroepspraktijk kan trainen: van de screening tot en met de evaluatie van de behandeling. Het derde kenmerk van het competentiegericht onderwijs is dat binnen de thema's de beroepssituaties een centrale plaats innemen. De door de opleiding gehanteerde werkvormen zijn hoor- en werkcolleges, vaardigheidstrainingen en projectonderwijs/casuïstiek.

Begeleiding van studenten

De opleiding onderscheidt twee soorten studentbegeleiding: de inhoudelijke begeleiding en de studieloopbaanbegeleiding. De invulling van de inhoudelijke begeleiding is gekoppeld aan de leerlijnen.

In de kritische reflectie geeft de opleiding bij elke lijn een omschrijving van de begeleiding en de begeleider. In de stagelijn is de begeleiding in handen van de stagedocent en de stagebegeleider, die tevens fysiotherapeut is bij de instelling, waarin de student de stage loopt. In de Nederlandse stroom worden studenten die stage lopen in het vierde jaar tweemaal door hun stagedocent bezocht. Daarnaast hebben zij e-mail en telefooncontact met hun stagedocent. Enkele alumni en derde en vierdejaars studenten, met wie het panel heeft gesproken, vertelden dat in hun geval de stagedocent hen tijdens de vierdejaars stage eenmaal had bezocht. In de Engelse stroom worden studenten tijdens de afstudeerstage eenmaal bezocht door hun stagedocent.

Uit het gesprek van het panel met de stagebegeleiders is naar voren gekomen, dat zij vinden dat studenten die aan een stage beginnen in het algemeen nog te weinig specifieke kennis hebben. Op schoolniveau wordt thans actie ondernomen om het kennisniveau van de studenten te verbeteren, zodat zij met meer bagage aan de stage kunnen beginnen, zo heeft het panel op basis van de gesprekken tijdens het bezoek kunnen vaststellen. In de integrale lijn worden studenten bij het maken van de beroepsproducten begeleid door een docent die ervaring heeft als fysiotherapeut.

De begeleiding van studenten in het afstudeerproject is in principe in handen van docenten met een master werk- en denkniveau.

In de conceptuele lijn zijn de docenten, die de werk- en de hoorcolleges verzorgen tevens de (inhoudelijke) begeleiders. Ook gastdocenten kunnen deze rol vervullen. In de vaardighedenlijn worden studenten begeleid door de vakdocenten.

Naast de inhoudelijke begeleiding, worden studenten gedurende de hele studie bij hun leerproces begeleid door de studieloopbaanbegeleider. De belangrijkste doelstellingen van deze begeleiding zijn de professionalisering van de student, het leren reflecteren en het leren verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leerproces en het monitoren van de studievoortgang. Studenten in de Nederlandse stroom hebben in de propedeuse en de hoofdfase een studieloopbaanbegeleider, die tevens de begeleider is bij het maken van de beroepsproducten.

In de afstudeerfase worden studenten in de Nederlandse en de Engelse stroom begeleid door de stage- en afstudeerbegeleider, die de rol van studieloopbaanbegeleider op zich neemt. Studenten in de Engelse stroom worden in de propedeuse en de hoofdfase begeleid door dezelfde tutor.

Studenten met specifieke studie- of privé vragen worden indien nodig door de studieadviseur van de opleiding doorverwezen naar de Fontys studentendecaan of -psycholoog.

Uit de resultaten van de periode-evaluaties van de opleiding en de *Nationale Studenten Enquête 2010 (NSE 2010)* blijkt dat studenten tevreden zijn over de begeleiding. Het panel heeft echter van de stagebegeleiders gehoord dat uit recente evaluaties van de stages is gebleken dat de studenten behoefte hebben aan meer begeleiding door de stagedocenten. Volgens de stagebegeleiders heeft de opleiding dit signaal opgepakt en de stagecontacten geïntensiveerd.

Kwaliteit van het personeel

De opleiding wordt verzorgd door 33 docenten. De omvang van het docententeam in fte is 20,6. De docent student ratio is 1 : 26,9. Negentien (zestig procent) van de docenten hebben een hbo-bachelor opleiding en elf (34%) een masteropleiding. Drie (9%) docenten zijn gepromoveerd en lid van de kenniskring van het aan de opleiding verbonden lectoraat en één docent is bezig met zijn promotie.

Docenten zijn afkomstig uit verschillende disciplines. Zeventig procent heeft als achtergrond het methodisch en fysiotherapeutisch handelen, twaalf procent is afkomstig uit de medische wetenschappen, vijftien procent uit de gedragswetenschappen en een derde (33%) heeft een andere opleiding op minimaal masterniveau.

Van alle aan de opleiding verbonden docenten is driekwart fysiotherapeut. De helft van hen werkt thans nog als fysiotherapeut. Tachtig procent van de docenten heeft een didactische aantekening of volgt momenteel een didactische opleiding.

Volgens de resultaten van de *NSE 2010* vinden de studenten de docenten inhoudelijk deskundig. Ook zijn zij tevreden over de didactische kwaliteiten van de docenten.

Het panel heeft vastgesteld dat de docenten over voldoende vakdeskundigheid beschikken. De opleiding streeft ernaar om meer docenten de mastertitel te laten behalen. Het panel vindt dit een goed streven, maar vindt ook dat meer praktiserende fysiotherapeuten (docenten) deel moeten nemen aan het kwaliteitsregister van de beroepsgroep.

Relatie met de beroepspraktijk

Het panel heeft op basis van de bestudeerde documenten en de tijdens het visitatiebezoek gevoerde gesprekken met het opleidingsmanagement en de docenten geconstateerd dat de docenten op verschillende manieren ontwikkelingen binnen het vakgebied van de fysiotherapie bijhouden. Zij doen dit onder andere door contacten met stage-instellingen te onderhouden en twee maal per jaar te overleggen met de Raad van Advies. Daarnaast participeert de opleiding in het landelijke Studierichtingsoverleg (SROF) en in het European Network of Physiotherapy in Higher Education (ENPHE).

Een derde van de docenten is betrokken bij de ontwikkeling van kennis in de beroepspraktijk, bijvoorbeeld doordat zij lid zijn van een beroepsvereniging, zoals het Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie (KNGF) of de Nederlandse Vereniging voor Neuropsychologie (NVN).

Kwaliteit van de opleidingsspecifieke voorzieningen

Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel een rondleiding door het gebouw gekregen en aandacht besteed aan de opleidingsspecifieke voorzieningen. De opleiding heeft negen praktijklokalen met in totaal tien behandelafels. Alle praktijklokalen zijn voorzien van een smartboard. Daarnaast heeft de opleiding een geavanceerd bewegingslaboratorium om experimenten uit te voeren en een anatomisch laboratorium om de colleges anatomie te ondersteunen. Het panel heeft tijdens de rondleiding geconstateerd dat het mogelijk is om “zonder drempel” de praktijklokalen te betreden of naar binnen te kijken, waardoor de privacy van diegenen die deelnemen aan oefensituaties - zeker als het echte patiënten betreft - onvoldoende is gewaarborgd. Het management heeft het panel in een reactie hierop laten weten dat er een verrijdbaar scherm/gordijn is, dat voor de deur kan worden geplaatst. Een tweede constatering van het panel betreft het ontbreken van handdoekhoezen over de behandelafels, waardoor de regels die betrekking hebben op de hygiëne volgens het panel onvoldoende worden nageleefd. Het management heeft het panel in een reactie hierop laten weten dat de studenten hier in principe zelf voor moeten zorgen. Echter, aangezien dit blijkbaar niet (altijd) gebeurt, zou het management er volgens het panel scherper op moeten toezien dat studenten deze hoezen daadwerkelijk gebruiken.

Algemene voorzieningen van de hogeschool, waarvan de opleiding gebruik maakt zijn een sportcentrum, drie collegezalen voor hoorcolleges, drie iets kleinere zalen voor dertig tot zestig studenten en een aantal ruimtes voor onderwijsgroepen van twaalf tot veertien studenten. Op ICT-gebied zijn er een draadloos internet en een digitale leeromgeving. Ook heeft het gebouw een mediatheek, een kopieershops, een boekhandel en een kantine.

Volgens de resultaten van de *NSE 2010* zijn de studenten zeer tevreden over de voorzieningen. Met name de onderwijsruimtes, de werkplekken, de mediatheek, de digitale leeromgeving en de ICT-afdelingen scoren hoog. Ook tijdens het visitatiebezoek toonden de studenten zich tevreden over de algemene en specifieke voorzieningen.

Overwegingen

Belangrijke voorwaarden om een samenhangende onderwijsleeromgeving te realiseren zijn volgens het panel een goede afstemming van de vormgeving en structuur van het onderwijsprogramma op de inhoud ervan, een goede begeleiding van studenten, die hen in staat stelt om de opleiding met succes te kunnen doorlopen en inhoudelijk deskundige en didactisch goed onderlegde docenten, die tevens kennis hebben van de beroepspraktijk. Tot slot dragen opleidingsspecifieke voorzieningen volgens het panel bij aan een samenhangende onderwijsleeromgeving, evenals de digitale leeromgeving, waarvan het panel tijdens het bezoek een presentatie heeft gekregen.

Het panel houdt bij de overwegingen, die leiden tot het oordeel op deze standaard rekening met de twee curricula en het curriculum van de Nederlandse en de Engelse stroom, die het heeft aangetroffen. Het panel heeft vastgesteld dat de vormgeving en de structuur van de opleiding in de beide curricula adequaat zijn toegesneden op de door de opleiding gehanteerde uitgangspunten van competentiegericht onderwijs. De curricula hebben volgens het panel een overzichtelijke structuur en een goede afwisseling van theorie, vaardighedenonderwijs en praktijkopdrachten. Door de stages en de beroepsproducten komen studenten volgens het panel in voldoende mate in aanraking met de beroepspraktijk. Een verschil tussen de Engelse stroom en de Nederlandse stroom is dat in de Engelse stroom geen minor is geprogrammeerd. De reden hiervoor is volgens de opleiding dat er geen Engelstalige minors worden aangeboden.

Tijdens het visitatiebezoek constateerde het panel dat het te weinig informatie had over het curriculum, met name over de afstudeerfunctie van de tweede minor in het oude curriculum. De opleiding heeft naar aanleiding hiervan na het bezoek het panel aanvullende documentatie opgestuurd over de wijze waarop de studenten in deze minor hun afstudeerproject uitvoerden. Uit deze documentatie is het panel gebleken dat de minoren als lintminor in het curriculum waren opgenomen, terwijl in het nieuwe curriculum de minor als blok in de eerste periode van het derde jaar is geprogrammeerd. In het oude programma was parallel aan de lintminor in het vierde jaar in de onderwijsperioden 15 en 16 de afstudeerstage gepland. Het project in de minor had een studielast van 420 uur en een omvang van 15 EC. De overige onderwijsactiviteiten, die studenten in het kader van de minor uitvoerden, hadden eveneens een gezamenlijke omvang van 15 EC, waarmee de totale omvang van de minor op 30 EC kwam. Het panel heeft geen overzicht gezien van de opbouw en de indeling van onderdelen (met de bijbehorende EC) in de minor en heeft zich geen helder beeld van kunnen vormen van de relatie van het afstudeerproject tot de andere studieonderdelen in de minor (zie ook standaard 3).

Het panel heeft verder vastgesteld dat de samenwerking met de bacheloropleiding “Beeldvormende technieken” gestalte krijgt. Het panel adviseert om binnen de mogelijkheden van Fontys zeker ook een samenwerking met Verpleegkunde aan te gaan en binnen de thema’s van de opleiding multidisciplinair werken meer aandacht te geven, aangezien de gezondheidszorg zich steeds meer ontwikkelt in de richting van geïntegreerde multidisciplinaire zorg.

Het panel is op basis van de constatering dat studenten in de Engelse stroom geen minor kunnen volgen, omdat deze geen onderdeel uitmaakt van het curriculum van de Engelse stroom, van mening dat studenten in de Engelse stroom weinig mogelijkheden hebben om zich individueel te profileren.

Het panel is op basis van de bestudeerde documenten verder van mening dat de huidige structuur van het curriculum een aanzienlijke verbetering is ten opzichte van het oude curriculum, met name wat betreft het vierde jaar en meer specifiek het afstudeertraject. In het nieuwe curriculum is de minor in de eerste periode van het derde jaar geprogrammeerd. Het vierde jaar staat sinds 2010 geheel in het teken van het afstuderen en bestaat uit de afstudeerstage en het afstudeerproject. In 2011-2012 is dit ook het geval. In dit jaar wordt de juniorstage in het derde jaar ingevoerd, zodat vanaf 2012-2013 het vierde jaar zal bestaan uit de senior (afstudeer)stage en het afstuderen (30 EC). Vanaf dat jaar kunnen deze twee onderdelen gewisseld worden.

De opleiding heeft, zoals hiervoor al werd vermeld het voornemen om het vanaf het volgende studiejaar (2011-2012) voor studenten mogelijk te maken om in het kader van het afstuderen te participeren in een praktijkgericht onderzoek van het lectoraat. In de notitie over het afstuderen, die de opleiding na het bezoek aan het panel heeft gestuurd, vermeldt de opleiding dat studenten ook in het geval zij kiezen voor deze manier van afstuderen dit individueel zullen doen. Het panel heeft nog geen schriftelijke uitwerking gezien van de door de opleiding voorgestelde werkwijze van afstuderen in samenwerking met het lectoraat.

Het panel beoordeelt, onder andere op basis van de curricula vitae van de docenten en de tijdens het bezoek gevoerde gesprekken, de deskundigheid van het docententeam als voldoende toereikend om kwalitatief goed onderwijs te geven. Docenten zijn volgens het panel inhoudelijk deskundig en didactisch onderlegd. Ook zijn zij voldoende op de hoogte van actuele ontwikkelingen in de beroepspraktijk. Het panel is echter ten aanzien van het opleidingsniveau van de docenten van mening dat meer docenten de mastertitel zouden moeten behalen. Het panel vindt het percentage docenten (ruim veertig procent), dat thans meer dan een bachelordiploma heeft aan de lage kant. In de kritische reflectie wordt vermeld dat de opleiding ernaar streeft om zeventig procent van de docenten op masterniveau op te leiden. Beleidsplannen hiervoor zijn uitgewerkt in het *Personeelsbeleidsplan FPH 2009-2012*.

Het panel is in het algemeen te spreken over de kwaliteit van de materiële voorzieningen van de opleiding, maar heeft in de bevindingen hierbij enkele kanttekeningen geplaatst.

Zeer te spreken is het panel over het sinds kort binnen de opleiding aanwezige technisch geavanceerde MART-lab (Movement Assessment & Rehabilitation Technology) en de mogelijkheden om gebruik te maken van beeldvormende technieken, zoals echo. Het management heeft het panel laten weten dat dit laboratorium in belangrijke mate kan gaan bijdragen aan de profilering van de opleiding op het thema “sport en techniek”. Vanaf het studiejaar 2011-2012 wil de opleiding zich niet langer profileren op het terrein van de gedragswetenschappen, maar op dat van de Human Performance & Technology.

Het panel heeft tijdens het bezoek kunnen vaststellen dat de redenen van aanpassingen in het curriculum en de door het management genoemde speerpunten lang niet bij alle stakeholders van de opleiding bekend zijn en (nog) niet over de volle breedte worden gedragen.

Conclusie

Het panel concludeert dat de opzet en structuur van het programma, de begeleiding van de studenten, de kwaliteit van het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen in voldoende mate toereikend zijn om de eindkwalificaties te realiseren. Het panel heeft hierbij de in het nieuwe curriculum doorgevoerde veranderingen met betrekking tot de wijzigingen in het vierde jaar en het afstuderen meegewogen. Het panel heeft er vertrouwen in dat in het nieuwe curriculum het eindniveau beter zal worden gewaarborgd, omdat het afstuderen thans in het vierde jaar is geprogrammeerd (zie ook standaard 3).

Het panel komt op basis van de bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **voldoende** op standaard 2.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

Systeem van toetsing

In de kritische reflectie geeft de opleiding een overzicht van de vanaf cohort 2009-2010 gehanteerde toetsvormen. Dit zijn het beroepsproduct, de kennistoets, de vaardigheidentoets, het performance-assessment, de stagebeoordeling, het schriftelijk verslag of logboek, de presentatie, het reflectieverslag, het criteriumgerichte interview en het (competentie)examen.

In een programmadocument (2010) wordt aangegeven met welke toets de verschillende onderdelen van het curriculum worden getoetst. In dit overzicht zijn tevens de toetsen beschreven voor de hoofd- en de eindfase, die nog golden voor de cohorten 2007/2008 en 2008/2009.

Het *Onderwijs- en examenreglement (OER)* van de opleiding geeft informatie over regelingen met betrekking tot de toetsen, herkansingen, vrijstellingen en bezwaarprocedures.

De toetsen worden volgens de richtlijnen van de opleiding beoordeeld door één beoordelaar. Alle performance-assessments, competentie-examens en afstudeerproducten zijn in juni en augustus 2011 door twee assessoren beoordeeld. Bij de competenties-examens zijn ad-remdum externe deskundigen aanwezig geweest.

De keuze voor de toetsen hangt samen met de lijn, waarin deze worden afgenomen. In de integrale lijn zijn de belangrijkste toetsen het beroepsproduct, de afstudeeropdracht, het reflectieverslag, het criteriumgerichte interview en het performance-assessment. In de conceptuele lijn worden kennistoetsen afgenomen en in de vaardighedenlijn vaardigheidstoetsen. In de stages maken studenten als toets een reflectieverslag. Zij worden in de stage beoordeeld op basis van het fysiotherapeutisch handelen (beroepsproducten).

De opleiding heeft voor alle toetsen beoordelingsformulieren met beoordelingscriteria en toetsleutels. De beoordelingscriteria zijn afgeleid van de voor elk van de drie niveaus geformuleerde prestatie-indicatoren.

De opleiding gebruikt een bindend negatief studieadvies. De norm voor de cohorten tot en met 2009-2010 is dat een student na één jaar 30 EC behaald moet hebben. Voor cohort 2010-2011 geldt de norm van 40 EC en vanaf cohort 2011-2012 de norm van 45 EC. Verder moet een student binnen twee jaar de propedeuse behaald hebben.

De opleiding bewaakt de transparantie, de validiteit en de betrouwbaarheid van de toetsen door met de docenten afspraken te maken over de toetsvormen, de toetsinhoud en de bijbehorende procedures, zo stelt zij in haar kritische reflectie. Transparantie van de toetsvormen waarborgt de opleiding door beoordelingscriteria in de studiegids te beschrijven en studenten inzage te geven in de toetsresultaten. De validiteit van de toetsen waarborgt de opleiding door een mix van toetsvormen te gebruiken en de toetsen door een team van docenten te laten ontwikkelen. Om de betrouwbaarheid van de toetsen zo groot mogelijk te laten zijn, gebruikt de opleiding de al genoemde beoordelingsformulieren en beoordelingscriteria. Tevens voert zij in het kader van de betrouwbaarheid analyses uit op de kennistoetsen. Het panel heeft tijdens het bezoek vast kunnen stellen dat de opleiding daadwerkelijk een mix aan toetsvormen hanteert en voor alle toetsen beoordelingsformulieren heeft. Ook heeft het panel tijdens het bezoek een analyse ingezien van toetsresultaten.

Vanaf dit studiejaar (2010-2011) heeft de examencommissie van de opleiding, naar aanleiding van de invoering van de nieuwe WHW, haar taken aangescherpt (Huishoudelijk reglement examencommissie Fysiotherapie, 2010-2011) en meer verantwoordelijkheid gekregen ten aanzien van de bewaking van de kwaliteit van de toetsen.

In het huishoudelijk reglement wordt informatie gegeven over de taken en verantwoordelijkheden van de commissie, zoals de vergaderfrequentie en de vereisten, waaraan een verzoek aan de examencommissie moet voldoen. Het panel heeft het *Jaarverslag* van de commissie over de periode september- december 2010 bestudeerd en vastgesteld dat de commissie zich aan het professionaliseren is. Hiervoor heeft de commissie een externe deskundige ingeschakeld, zo blijkt uit het *Jaarverslag*. Een belangrijke taak van de examencommissie is dat zij alle beoordelingsformulieren van de toetsen dient goed te keuren.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

Tijdens de visitatie en het daarna volgende natraject is het afstudeertraject van de opleiding gewijzigd. De bevindingen van het panel hebben zowel betrekking op het afstuderen “oude” als “nieuwe” stijl.

Het afstudeertraject bestond uit de afstudeerstage en het afstudeerproject. In de stages moesten de studenten aantonen dat zij de competenties screenen, diagnosticeren, plannen, therapeutisch handelen en preventief handelen beheersten. Voor de beoordeling van deze competenties was een formulier beschikbaar, dat uit twee delen bestond. In deel A werden de leerdoelen beoordeeld. Hiervan diende de student er minimaal drie zelf te formuleren. Deel B van het formulier betrof de beoordeling van het algemene functioneren van de stagiair, uitgewerkt naar de taakgebieden, waarbinnen hij actief was

In dit afstudeerproject, zoals dat is uitgevoerd door studenten van cohort 2006-2007 en van wie het panel elf afstudeerwerken heeft bestudeerd, dienden de studenten aan te tonen dat zij met name de competenties ondernemen, onderzoeken en innoveren op niveau drie beheersten. De studenten startten met het afstudeerproject in de minor van het derde jaar.

Voor studenten vanaf cohort 2007-2008 heeft, zoals al eerder is vermeld, een wijziging in het afstuderen plaatsgevonden. Zij zijn in het vierde jaar aan hun afstuderen begonnen. Voor de studenten, die in 2009 en 2010 afstudeerden en van wie het panel elf afstudeerwerken heeft bestudeerd was geen algemeen geldende afstudeerhandleiding beschikbaar, zo heeft het management het panel verteld. Omdat veel van deze studenten ervoor hadden gekozen om in de minor Health & Lifestyle hun afstudeerproject uit te voeren, heeft de opleiding na het visitatiebezoek de *Studiehandleiding Project Minor Health & Lifestyle (2010-2011)* opgestuurd als zijnde de afstudeerhandleiding voor deze studenten. Na de bestudering van de handleiding vroeg het panel zich af of dit document ook is gebruikt door de studenten, van wie het panel de afstudeerproducten voorafgaand aan het visitatiebezoek bestudeerde, omdat het panel geen relatie heeft kunnen vaststellen tussen de bestudeerde afstudeerproducten en de handleiding. Ook constateerde het panel dat de eindkwalificaties van de minor Health & Lifestyle niet dezelfde zijn als de eindkwalificaties, die gelden voor het afstuderen van de Opleiding tot Fysiotherapeut.

Op basis van nagestuurde documenten van de examencommissie heeft het panel kunnen vaststellen dat de studenten voorafgaand aan de minor moesten aantonen, dat deze bijdroeg aan het ontwikkelen van niveau drie van de competenties. Hiervoor vulden studenten een

formulier in, dat de examencommissie moest goedkeuren. Het panel is van mening dat het beter was geweest indien de examencommissie niet alleen voorafgaand aan de minor haar toestemming had gegeven voor deelname aan de minor, maar ook een rol had gespeeld na afsluiting van de minor met het doel om het eindniveau te bewaken.

In het huidige (herziene) afstudeerproject, dat vanaf september 2010 wordt gehanteerd, voeren studenten in de tweede helft van het vierde jaar hun afstudeerproject uit (18 EC). De centrale competenties zijn dezelfde gebleven, namelijk ondernemen, onderzoeken en innoveren. Voor deze groep studenten is inmiddels een handleiding beschikbaar: *de Studiehandleiding afstudeerproject 2010/2011*. Er is een aparte handleiding voor de Nederlandse als de Engelse stroom. In de handleiding worden de doelstelling, de ingangseisen en de globale opbouw van de afstudeerfase beschreven. Het nieuwe afstudeerproject bestaat uit drie fasen: de oriëntatiefase (de casus), de ontwerpfase (het projectplan) en de realisatiefase (het literatuurverslag en het verslag). In de bijlagen van de handleiding zijn beoordelingsformulieren opgenomen voor de casus, het projectplan, het verslag en het competentie-examen.

De student schrijft volgens deze nieuwe opzet een projectvoorstel, dat vervolgens door de afstudeerbegeleider moet worden goedgekeurd. Hierbij wordt een aantal niveau- en domeincriteria gebruikt. Doel van het huidige afstudeerproduct is dat het een bijdrage levert aan de ontwikkeling van het beroep en innovatief is.

Voorafgaand aan en tijdens het visitatiebezoek heeft het panel elf afstudeerproducten bestudeerd van studenten, die in 2009 en 2010 zijn afgestudeerd. Vier afstudeerproducten werden door de opleiding geselecteerd en naar het panel opgestuurd. Eén van deze afstudeerwerken was van een student uit de Engelse stroom. De overige zeven producten heeft het panel zelf geselecteerd en de dag voor het visitatiebezoek op locatie bestudeerd. Ook van deze producten was er één product van een student uit de Engelse stroom.

De opleiding stelde in dit “oude” afstuderen het eindniveau van de studenten onder andere vast op basis van de beoordeling van het portfolio, dat studenten opbouwden in de afstudeerfase. In het portfolio waren opgenomen: de producten van de afstudeerstages, tijdens welke de student aan alle competenties werkte, het afstudeerproject uit de minor met als centrale competenties innoveren en professionaliseren en het individuele reflectieverslag betreffende alle gerealiseerde competenties. Een student kreeg alleen toegang tot het afsluitende competentie-examen van de opleiding, indien de competenties uit de minor op niveau drie als voldoende waren beoordeeld. In de eerder genoemde *Studiehandleiding van de minor Health & Lifestyle* is een beoordelingsformulier met beoordelingscriteria opgenomen. Hierin wordt niets vermeld over het te realiseren niveau drie, zo heeft het panel vastgesteld.

Voor de beoordeling van het afsluitende assessment (in het “oude” afstuderen) werd gebruik gemaakt van het *Beoordelingsformulier Afsluitend Assessment Niveau 3* en het individuele criteriumgerichte interview. Het afstudeerproject mondde uit in een groepsproduct van vier studenten, een individueel reflectieverslag en een individueel assessment.

De eerste opmerking van het panel bij de elf bestudeerde afstudeerproducten “oude stijl” is, dat studenten er hard aan hebben gewerkt. Het panel heeft dit afgeleid uit de aanzienlijke omvang van de producten. Desondanks komt het panel tot een aantal zwaarwegende kanttekeningen bij vijf van deze afstudeerproducten, die het panel als onvoldoende beoordeelde.

De eerste kanttekening bij deze vijf afstudeerproducten had betrekking op de probleemstelling en de hiervan afgeleide onderzoeksvragen. De probleemstellingen waren volgens het panel veel te breed en niet goed uitgewerkt in onderzoekbare vragen. Dit had tot gevolg dat de projecten nauwelijks goed uitvoerbaar waren, hierbij rekening houdend met de tijd en het aantal EC, die waren genormeerd voor het afstuderen.

De tweede kanttekening betrof de methodologie. Deze was volgens het panel uiterst zwak uitgewerkt en gaf studenten onvoldoende houvast om het onderzoek op de juiste wijze uit te voeren en op basis van de uitkomsten ervan conclusies te trekken. Bij het panel ontstond de indruk dat de docenten, die de derdejaars studenten hadden begeleid bij hun afstuderen onvoldoende sturing hebben gegeven door ofwel onvoldoende deskundig te zijn, ofwel te weinig tijd te hebben gekregen voor de begeleiding van de studenten bij de uitvoering van dergelijke onderzoeksprojecten.

Ook merkte het panel ten aanzien van deze afstudeerproducten op dat in de beschrijving van de resultaten van het onderzoek te weinig structuur en te veel herhaling zat. De gebruikte literatuur beoordeelde het panel als te weinig relevant en actueel. Meer in het algemeen vond het panel dat studenten te weinig literatuur in de afstudeerwerken hadden gebruikt.

Tot slot wijst het panel er ten aanzien van de beoordeling van deze afstudeerproducten op dat studenten niet individueel beoordeeld werden op hun inhoudelijke bijdrage aan het project en het eindproduct. Dit gebeurde wel in het criteriumgerichte interview en het individuele assessment, maar deze beoordeling bood volgens het panel te weinig waarborg om vast te kunnen stellen of individuele studenten het hbo-bachelorniveau hadden gerealiseerd. Bij de individuele beoordeling leek vooral het proces, maar niet de te behalen competenties centraal te hebben gestaan. Volgens het management van de opleiding bleek met name uit de reflectieverslagen dat de individuele studenten voldoende zijn getoetst. Het panel heeft echter, na de bestudering van enkele reflectieverslagen, geen directe relatie kunnen vaststellen tussen de reflectieverslagen en de afstudeerproducten. Tevens heeft het panel geconstateerd dat de kwaliteit van deze verslagen nogal uiteenliep, wat betreft de diepgang van de beschrijvingen. Het panel heeft ook geen zicht gekregen op hoe deze verslagen werden beoordeeld en welke criteria hierbij werden gebruikt.

Aangezien het panel vijf van de elf afstudeerproducten van studenten, die in 2009 en 2010 afstudeerden als onvoldoende beoordeelde, heeft de opleiding het panel om een vervolgtraject verzocht, waarin het panel tien afstudeerproducten van studenten uit cohort 2007-2008 zou kunnen beoordelen. Dit zijn studenten die kort voor en na de zomervakantie van 2011 zijn afgestudeerd. Het panel heeft de opleiding in het kader van dit vervolgtraject tevens verzocht om haar voornemens ten aanzien van het afstuderen voor de komende zes

jaren te beschrijven. De opleiding heeft aan deze verzoeken voldaan. Het panel heeft de opgestuurde afstudeerwerken en documenten bestudeerd en de resultaten hiervan beschreven en meegewogen in het oordeel over standaard 3.

Het panel heeft uit door de opleiding opgestuurde lijst van afstudeerproducten “nieuwe” stijl tien afstudeerproducten geselecteerd. Criteria bij de selectie waren een gewogen spreiding over de oordelen zes tot en met negen en een spreiding over de afstudeerbegeleiders. De opleiding heeft de afstudeerproducten opgestuurd en het panel heeft deze bestudeerd, evenals de bijbehorende handleiding (Studiehandleiding afstudeerproject 2011/2012: Evidence-Based Innovation Proposal, EBIP). Ook heeft het panel het document bestudeerd, waarin de opleiding haar voornemens voor de komende zes jaar voor het afstuderen beschrijft (Afstuderen Opleiding tot Fysiotherapeut, 18 oktober 2011).

Na de bestudering en bespreking van de tien geselecteerde “nieuwe” afstudeerwerken, is het panel tot het oordeel gekomen dat twee producten van een goed hbo-niveau zijn, drie van een voldoende niveau, twee van een twijfelachtig niveau en drie van een onvoldoende niveau.

De belangrijkste kanttekeningen, die het panel plaatst bij de als twijfelachtig en onvoldoende beoordeelde producten, hebben betrekking op de probleemstelling, de uitwerking van het theoretische kader, de methodologie, de keuze van de literatuur en de conclusies.

Ten aanzien van de probleemstellingen merkt het panel op dat deze niet (altijd) in voldoende mate zinvol en relevant zijn voor het werkveld. Verder zijn de onderzoeksvragen, die direct vanuit de casuïstiek zijn geformuleerd, volgens het panel niet voldoende onderzoekbaar. In het proces dat in het afstudeerproject wordt doorlopen van casus naar projectplan, zouden vragen vanuit de praktijk volgens het panel meer dan thans het geval is, omgezet moeten kunnen worden in vragen, die met behulp van literatuuronderzoek beantwoord kunnen worden.

Over het theoretische kader in de afstudeerproducten merkt het panel op dat dit in één product ontbreekt. In die producten waarin het theoretische kader wel is opgenomen, zit hierin volgens het panel onvoldoende lijn en structuur. Het panel heeft vastgesteld dat er wel onderdelen van het theoretisch kader worden benoemd, maar wat ontbreekt is het klinisch redeneren, waarin duidelijk wordt waarom het één met het ander te maken zou hebben.

Ten aanzien van de methodologie heeft het panel vastgesteld dat deze wel wordt beschreven conform de studiehandleiding. Maar onduidelijk is waarop de keuze van de literatuur is gebaseerd en welke relatie deze heeft met het onderwerp. Het panel tilt hier zwaar aan omdat het een literatuurstudie is.

De kanttekening die het panel plaatst bij de conclusies is, dat deze te weinig concreet zijn geformuleerd of te ongenueanceerd antwoord geven op de onderzoeksvragen. Hierdoor worden de vooraf geformuleerde doelen volgens het panel in onvoldoende mate gerealiseerd.

Het panel heeft ook de handleiding voor het “nieuwe” afstuderen bestudeerd en vindt deze van een redelijk goede kwaliteit, alhoewel het document nog te veel de status van een concept heeft. Het panel gaat ervan uit dat er voor het volgend jaar ook een handleiding zal komen, die specifiek is toegesneden op het afstuderen binnen de onderzoekslijn van het lectoraat “Health, Innovation and Technology”, dat vanaf 2012 mogelijk is.

De opleiding heeft het voornemen om de omvang van het nieuwe afstudeerproject het komende jaar uit te breiden van 18 EC naar 30 EC. Hiermee hoopt de opleiding dat individuele studenten beter in staat worden gesteld om het hbo-niveau te realiseren. Het panel kan zich voorstellen dat deze wijziging een positieve invloed kan hebben op het gerealiseerde afstudeerniveau, maar vraagt zich af ten koste van welke onderdelen deze voorgenomen uitbreiding van het aantal EC gaat.

Ten aanzien van de beoordeling van de “nieuwe” afstudeerproducten merkt het panel op dat de begeleidende docenten niet consistent zijn geweest in het gebruik van oordelen (cijfermatig of in woorden) en de wijze waarop zij studenten feedback hebben gegeven.

Uit het in 2010 uitgevoerde alumnionderzoek blijkt dat het merendeel van de alumni (uit de cohorten 2010-2009, 2009-2008 en 2008-2007) van mening is dat zij de competenties beheersen. Studenten uit de Nederlandse stroom geven de opleiding het oordeel 6,6. Studenten uit de Engelse stroom zijn iets meer tevreden. Zij geven de opleiding het oordeel 7,6. Studenten uit de beide stromen zijn van mening dat de afstudeerstages relevant zijn voor de beroepsontwikkeling.

Het panel heeft tijdens het visitatiebezoek in het gesprek met de alumni en de vertegenwoordigers uit het werkveld gehoord dat zij tevreden zijn over het gerealiseerde eindniveau, alhoewel zij onlangs meer aandacht voor vakspecifieke kennis hebben bepleit. Dit is één van de redenen geweest dat de huidige afstudeerstage uitgaat van een praktijkcase en moet uitmonden in een casereport.

Overwegingen

Systeem van toetsing

Het panel is te spreken over de toetsen, die de opleiding gebruikt. Deze zijn van een voldoende niveau en goede kwaliteit. De opleiding slaagt er volgens het panel voldoende in om variatie in de toetsvormen aan te brengen en deze goed te laten aansluiten op de werkvormen. Het panel is van mening dat het door de opleiding gebruikte performance-assessment geschikt is om vast te kunnen stellen of studenten de competenties beheersen.

De rol en de taken van de examencommissie ten aanzien van de bewaking van de kwaliteit van de toetsen zijn in het afgelopen jaar volgens het panel geïntensiveerd, waardoor er meer toezicht is op de borging van de kwaliteit van de toetsen. Een voorbeeld hiervan is dat de beoordelingsformulieren nu door de examencommissie moeten worden goedgekeurd, alvorens deze worden gebruikt.

Het panel is desondanks van mening dat de examencommissie een grotere rol zou kunnen spelen bij de bewaking van de kwaliteit van de toetsen.

De studenten met wie het panel heeft gesproken, toonden zich tevreden over de toetsen. Er zijn proeftoetsen beschikbaar en studenten krijgen indien zij dat wensen feedback op de toetsen.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

Het panel is na het visitatiebezoek en de bestudeerde afstudeerproducten “oude stijl” tot de conclusie gekomen, dat vijf van de elf afstudeerproducten van een onvoldoende hbo-bachelorniveau waren en dat aldus niet alle studenten de beoogde eindkwalificaties hadden verworven.

Het panel veronderstelt dat het feit dat de studenten van deze afstudeerproducten al in het derde jaar in het kader van de minor met hun afstuderen begonnen, één van de verklaringen is voor het niet behaalde hbo-bachelorniveau. Immers, in het derde jaar kan nog niet van studenten worden verwacht dat zij de competenties op niveau drie beheersen. Het panel is van oordeel, dat in de bestudeerde eindproducten de gerealiseerde competenties eerder op niveau twee dan niveau drie liggen.

Zoals beschreven bij de bevindingen, heeft het panel in het natraject nog eens tien afstudeerproducten bestudeerd. Het betrof afstudeerproducten “nieuwe stijl”. Alhoewel het panel deze afstudeerwerken van een betere kwaliteit vindt dan de tien “oude” afstudeerwerken, zijn ook van deze tien producten nog drie van een onvoldoende en twee van een twijfelachtig niveau.

De opleiding heeft ten behoeve van het vervolgtraject de nieuwe vorm van afstuderen beschreven in het document *Afstuderen Opleiding tot Fysiotherapeut, 18 oktober 2011*. Hierin wordt beschreven dat studenten vanaf het volgende studiejaar ook nog voor een andere vorm van afstuderen kunnen kiezen, namelijk voor een praktijkgericht onderzoek binnen de onderzoekslijn van het lectoraat Health, Innovations and Technology. De opleiding vermeldt in hetzelfde document dat ook deze opdracht individueel in het vierde jaar zal worden uitgevoerd en dat die beoordelingscriteria worden gehanteerd, die ook gelden voor de huidige literatuurstudie. Het panel heeft geen uitwerking gezien van het afstuderen in het kader van het lectoraat en kan hier dientengevolge geen oordeel over geven. Het panel vraagt zich af of het verstandig is om nu alweer een nieuwe vorm van afstuderen te introduceren.

De rol die de examencommissie gaat spelen in de komende jaren ten aanzien van het afstuderen heeft de opleiding volgens het panel adequaat beschreven in de nagestuurde notitie *Profiel en Scholingsplan examencommissie Opleiding tot Fysiotherapeut*.

Conclusie

Het panel concludeert op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen, dat de opleiding in voldoende mate heeft aangetoond dat zij over een adequaat systeem van toetsing beschikt.

De opleiding heeft volgens het panel echter in onvoldoende mate aangetoond dat de beoogde eindkwalificaties en aldus het hbo-bachelorniveau worden gerealiseerd. Het panel komt tot dit oordeel op basis de bestudering van elf “oude” afstudeerproducten én tien “nieuwe” afstudeerproducten.

Het panel komt op basis van de bovenstaande overwegingen en bevindingen tot het oordeel **onvoldoende** op Standaard 3.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	V
2 Onderwijsleeromgeving	V
3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	O

Het panel stelde op basis van de elf “oude” afstudeerwerken vast dat vijf producten niet voldeden aan het hbo-bachelorniveau. De belangrijkste kanttekeningen die het panel bij deze producten plaatste, hadden betrekking op de probleemstelling en de onderzoeksvragen, de methodologie, de resultaten en de gebruikte literatuur.

Ten aanzien van deze afstudeerwerken, die in groepjes werden gemaakt, heeft het panel tevens vastgesteld, dat niet voldoende transparant was of de individuele studenten het hbo-bachelorniveau hadden gerealiseerd. De door het panel bestudeerde individuele beoordelingsformulieren van het project, het individuele beoordelingsformulier van het afsluitend assessment op niveau drie en de individuele reflectieverslagen hebben het panel er onvoldoende van overtuigd dat individuele studenten een substantiële eigen bijdrage hebben geleverd aan het afstudeerproduct en de eindkwalificaties op niveau drie hebben verworven.

Van de tien “nieuwe” afstudeerproducten, die het panel in het kader van het natraject heeft bestudeerd, voldoen er drie niet aan het hbo-bachelorniveau. De belangrijkste kanttekeningen bij deze producten hebben betrekking op de probleemstelling en de onderzoeksvragen, het theoretische kader, de methodologie, de keuze van de literatuur en de conclusies. Het panel vindt het een verbetering dat de “nieuwe” producten van individuele studenten zijn, waardoor het individuele eindniveau vastgesteld kan worden.

Het panel vindt dat de opleiding er in voldoende mate in is geslaagd een samenhangende onderwijsleeromgeving te realiseren. De opleiding hanteert de landelijke competenties voor Fysiotherapie en waarborgt hiermee dat de beoogde eindkwalificaties van een voldoende hbo-bachelorniveau zijn. Een aandachtspunt om dit niveau daadwerkelijk te kunnen realiseren, is het opleidingsniveau van het docententeam, van wie meer op masterniveau opgeleid zouden moeten worden. Het panel realiseert zich dat hiervoor extra financiële middelen beschikbaar moeten komen.

Het panel komt op basis van haar bevindingen en overwegingen en haar oordelen over de drie standaarden tot de conclusie dat de bestaande hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Fysiotherapeut op de standaarden 1 en 2 voldoende en op standaard 3 onvoldoende scoort.

Het panel heeft de drie oordelen gewogen en komt conform de voorschriften van de NVAO tot de conclusie dat de opleiding niet voldoet aan de basiskwaliteit. Het eindoordeel van het panel is **onvoldoende**.

4 Aanbevelingen

Standaard 1

- Het panel beveelt de opleiding aan om zich op korte termijn ook internationaal te oriënteren op de eisen, die worden gesteld aan de beroepspraktijk van de fysiotherapeut en de mogelijke gevolgen hiervan voor de competenties.
- Tevens raadt het panel de opleiding aan om gelet op het aanwezige geavanceerde MART-lab de mogelijkheden om samen te werken met de Technische Universiteit Eindhoven uit te werken. Het panel raadt de opleiding daarom aan om te kiezen voor het speerpunt van de medische technologie.

Standaard 2

- Het panel raadt de opleiding aan, gelet op de actuele ontwikkelingen in de gezondheidszorg, om de multidisciplinaire samenwerking met andere bacheloropleidingen in de gezondheidszorg te versterken.
- Ten aanzien van het opleidingsniveau van de docenten, raadt het panel de opleiding aan om op korte termijn die docenten, die nog geen mastertitel hebben, de mogelijkheid te bieden om zich op masterniveau bij te scholen. Het panel realiseert zich dat hiervoor financiële middelen beschikbaar moeten worden gesteld.
- Het panel beveelt de opleiding aan om de privacy in de oefenlokalen beter te waarborgen. Het zou volgens het panel niet mogelijk moeten zijn om deze lokalen “zonder drempel” te betreden, zeker als in de toekomst ook patiëntbehandelingen op de locatie van de opleiding plaats zullen vinden. Tevens raadt het panel de opleiding aan om studenten met het oog op de hygiëne de oefentafels van handdoekhoezen te laten voorzien.
- Het panel raadt de opleiding aan om voor de Engelse stroom zoveel mogelijk het zelfde curriculum te hanteren als voor de Nederlandse stroom. Dit biedt meer transparantie. Door gebruik te maken van dezelfde literatuur kan volgens het panel een gezamenlijke internationale oriëntatie plaatsvinden. Studenten in de Engelse stroom zouden in ieder geval, evenals de Nederlandse studenten de mogelijkheid moeten hebben om een minor te volgen.

Standaard 3

- Het panel raadt het management van de opleiding aan om ervoor te zorgen dat de docentbegeleiders het voorgeschreven aantal keren de afstudeerstagiair in hun stage-instelling bezoeken. Hierdoor kan de kwaliteit van de afstudeerstages volgens het panel beter worden gewaarborgd.
- Het panel geeft het management het advies om studenten individueel te (blijven) toetsen wat betreft hun gerealiseerde competenties. Dit kan volgens het panel het beste als studenten een individueel afstudeerproduct afleveren, zoals dat overigens in de nieuwe opzet van het afstuderen al het geval is.
- Het panel raadt de opleiding aan om de komende jaren de huidige afstudeermethode verder uit te werken. Met de mogelijkheid om af te studeren in het kader van het lectoraat, werkt de opleiding aan een verbreding van het afstuderen, zo heeft het

panel vastgesteld. Hiermee wordt studenten meer keuzevrijheid in de afstudeerfase geboden. Het panel ziet hier voordelen in, maar is er desondanks een voorstander van om eerst de huidige afstudeermethode verder te ontwikkelen en te verfijnen en de resultaten ervan af te wachten. Het panel raadt de opleiding aan om, in het geval studenten toch in het kader van het lectoraat kunnen gaan afstuderen, ervoor te zorgen dat voor deze nieuwe wijze van afstuderen een aparte afstudeerhandleiding beschikbaar komt.

- Ten aanzien van de uitbreiding van het afstudeerproduct van 18 EC naar 30 EC raadt het panel de opleiding aan om af te zien van dit voornemen, omdat het panel niet heeft kunnen vaststellen dat het aantal EC een reden is geweest voor het niet realiseren van het hbo-bachelorniveau. Indien de opleiding er desondanks voor kiest om het aantal EC uit te breiden van 18 naar 30, dient zij de studielast, die hoort bij 30 EC goed te verantwoorden.
- De examencommissie zou, ondanks de vaststelling van het panel dat deze commissie in de afgelopen periode meer verantwoordelijkheid heeft gekregen ten aanzien van de bewaking van de kwaliteit van de toetsing, volgens het panel een grotere rol kunnen spelen bij de bewaking van het niveau en de kwaliteit van het afstuderen. Gedacht kan worden aan een steekproefsgewijze controle van de afstudeerproducten door de examencommissie of door een extern toezichthouder, die dan wel voldoende bekwaam dient te zijn om het niveau en de kwaliteit van de afstudeerproducten te beoordelen.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

1 Screenen, diagnosticeren, plannen

De fysiotherapeut brengt op basis van de hulpvraag op methodische wijze de (dreigende) gezondheidsproblemen in kaart en relateert deze mede aan het bewegen en bewegend participeren. Afhankelijk van de resultaten van de eerste screening en de bevindingen in het fysiotherapeutisch onderzoek neemt de fysiotherapeut in samenspraak met de cliënt besluiten over de in te stellen behandeling, dan wel advisering of verwijzing.

2 Therapeutisch handelen

De fysiotherapeut voert op methodische wijze en in samenwerking met de cliënt het behandelplan uit. Hij evalueert periodiek de effecten van de interventies op het bewegen en de gezondheidstoestand van de cliënt, en stelt het plan zo nodig bij om tot optimale resultaten te komen.

3 Preventief handelen

De fysiotherapeut geeft voorlichting en advies over gezondheidsbevorderend gedrag en maatregelen gericht op het voorkomen van gezondheidsproblemen. Hij verzorgt vormen van training en coaching, individueel en in groepen, gericht op gezondheidsbevorderend gedrag in het dagelijks leven, werk en vrijetijdsbesteding.

4 Organiseren

De fysiotherapeut organiseert het eigen werk effectief en doelmatig en werkt samen met collega's en andere professionals in de hulpverlening. Hij draagt bij aan de bedrijfsvoering en optimalisatie van werkprocessen met het oog op handhaving en verbetering van het functioneren van de organisatie.

5 Ondernemen

De fysiotherapeut draagt vanuit een analyse van sterkten/zwakten en kansen/bedreigingen bij aan ontwikkeling en uitvoering van keuzen op strategisch niveau over de vraag naar en het aanbod van fysiotherapeutische hulp- en dienstverlening, met als doel de positie van de eigen organisatie in de omgeving c.q. de kwaliteit van het aanbod te verbeteren.

6 Onderzoeken

De fysiotherapeut registreert systematisch cliënt- en behandelgegevens ten behoeve van kwaliteitszorg en onderzoek. Hij neemt deel aan wetenschappelijk onderzoek voor de verdere ontwikkeling van de beroepspraktijk en de wetenschappelijke fundering daarvan.

7 Innoveren

De fysiotherapeut draagt bij aan de inhoudelijke ontwikkeling, profilering en maatschappelijke legitimering van het beroep door middel van het implementeren van kwaliteitsverbeteringen en het borgen van innovatieprocessen. De fysiotherapeut werkt zelfstandig aan de persoonlijke ontwikkeling en visievorming (inclusief professionalisering).

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

Cohort 2011 NL

Niveau 1 Propedeuse				Niveau 2 Hoofdfase				Niveau 3 Afstudeerfase			
OP	EC	Onderdeel	EC	OP	EC	Onderdeel	EC	OP	EC	Onderdeel	EC
1	12			5	15			12	15		
		BP1	5			BP5	5			Junior stage	15
		KT1	4			KT5	5				
		VT 1	3			VT5	5				
2	14			6	15			13/14	30		
		OOF-1	2			BP6	5			Senior stage	30
		BP2	5			KT6	5				
		KT2	5			VT6	5				
		VT2	2								
3	13			7	15			15/16	30		
		BP3	5			BP7	5			Verslag en CE3-PRCI	30
		KT3	5			KT7	5				
		VT3	3			PA7	5				
4	21			8	15			16			
		OOF-2	4			BP8	5				
		BP4	5			KT8	5				
		KT4	4			VT8	5				
		CE1-PA	6								
		CE1-RV	2								
				9/10							
						Minor	30				
				11							
						BP11	5				
						KT11	4				
						CE2-CI	6				
	60		60		105		105		75		75

Cohort 2010 NL en Cohort 2009 NL

Niveau 1 Propedeuse				Niveau 2 Hoofdfase				Niveau 3 Afstudeerfase			
OP	EC	Onderdeel	EC	OP	EC	Onderdeel	EC	OP	EC	Onderdeel	E C
1	12			5	15			12	15		
		BP1	5			BP5	5			Junior stage	15
		KT1	4			KT5	5				
		VT 1	3			VT5	5				
2	14			6	15			13/14	30		
		OOF-1	2			BP6	5			Senior stage	30
		BP2	5			KT6	5				
		KT2	5			VT6	5				
		VT2	2								
3	13			7	15			15/16	30		
		BP3	5			BP7	5			CE3-PRCI	30
		KT3	5			KT7	5				
		VT3	3			VT7	5				
4	21			8	15						
		OOF-2	4			BP8	5				
		BP4	5			KT8	5				
		KT4	4			VT8	5				
		CE1-PA	6								
		CE1-RV	2								
				9/10	30						
						Minor	30				
				11	15						
						BP11	4				
						KT11	4				
						Reflectiever slag	2				
						CE2-CI	5				
	60		60		105		105		75		75

Verdeling EC's 2008 NL (vanaf hoofdfase, jaar 2)

Niveau 2 Hoofdfase				Niveau 3 Afstudeerfase			
OP	EC	Onderdeel	EC	OP	EC	Onderdeel	EC
5	11			12	15		
		KT5	3			Junior stage	15
		BP9	5				
		BP BS05	3				
6	20			13/14	30		
		KT6	3			Senior stage	30
		BP10	4				
		BP11	4				
		BP BS12	3				
		PA6 C1	3				
		PA6 C2	3				
7	11			15/16	30		
		KT7	3			CE3-PRCI	30
		BP12	4				
		BS01	4				
8	18						
		OOF-3	7				
		KT8	3				
		BP13 en 14	8				
9/10	30						
		Minor	30				
11	15						
		BP11	6				
		KT11	3				
		CE2-CI	6				
	105		105		75		75

Verdeling EC's cohort 2007 NL (vanaf hoofdfase, jaar 2)

Niveau 2 Hoofdfase				Niveau 3 Afstudeerfase			
OP	EC	Onderdeel	EC	OP	EC	Onderdeel	EC
5	11			13	10		
		KT5	3			BVP1-1	10
		BP9	5				
		BP BS05	3				
6	20			14	20		
		KT6	3			BVP1-2	10
		BP10	4			BVP2-1	10
		BP11	4				
		BP BS12	3				
		PA6 C1	3				
		PA6 C2	3				
7	11			15	16		
		KT7	3			BVP2-2	10
		BP12	4			R&A	2
		BS01	4			PPAF	4
8	18			16	14		
		OOF-3	7			Report CE3-PRCI	14
		KT8	3				
		BP13 en 14	8				
9/10	30						
		Minor	30				
11	9						
		BP15	6				
		KT11	3				
12	21						
		KT12	3				
		PA12	7				
		BP16	6				
		CE2-CI	5				
	120		120		60		60

Bijlage 3: Deskundigheden panelleden

Visitatiepanel en secretaris hbo-bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut, Fontys Hogescholen.

De heer W.F.A. Remkes MPM, voorzitter

De heer Remkes is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van fysiotherapie en vanwege zijn inzicht in de internationale ontwikkelingen in dit werkveld. Hij heeft naast het verzorgen van onderwijs binnen de fysiotherapie opleiding een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de beroepspraktijk en is betrokken geweest bij de herstructurering van de bacheloropleiding Fysiotherapie. Hij heeft vele bijdragen geleverd aan publicaties, onderwijsmateriaal (landelijk), symposia en richtlijnen.

De heer Remkes heeft auditdeskundigheid opgedaan tijdens verschillende visitaties van de opleiding Fysiotherapie bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de toetsen nieuwe opleidingen Master Neurorevalidatie en Master Musculoskeletale Revalidatie mede voor als projectleider. Voor deze visitatie heeft de heer Remkes onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2004	Master Public Sector en Non Profit Management (MPM), TIAS Business School, Universiteit van Tilburg: (<i>cum laude</i>). afstudeeronderwerp: invoering BAMA-structuur in HBO.
2003	Bestuur en Beleid in Non-Profit en Overheid, Post Graduate, TIAS Business School, Universiteit van Tilburg. afstudeeronderwerp: crisismanagement bij invoering competentie management.
1989	1 ^e Graads (docent) HBO-GZ, Post Graduate, 2e fase Gezondheidswetenschappen, Universiteit Maastricht. afstudeeronderwerp: kwaliteitszorg fysiotherapie.
1986	Fysiotherapie, Interstudie, Nijmegen: (<i>cum laude</i>). afstudeeronderwerp: intercollegiale toetsing fysiotherapie.

Overige cursussen/trainingen/ontwikkeling

- Masterclass Leiderschap, TIAS, Tilburg
- Motivational interviewing (gedragsverandering), VDO, Nijmegen
- Toezicht houden in Gezondheidszorg, Prismant, Utrecht
- Intervisie TIAS, Tilburg
- Personal Performance / Media Training, KNGF, Amersfoort
- Besturen, SBI Training & Advies, Doorn
- Fysiotherapeutisch inhoudelijk, diverse cursussen Post-HBO.

Werkervaring:

2010-heden	HAN Gezondheidscentrum, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen - Manager
2009-heden	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen - Lid stuurgroep Personeelsbeleid
2007-heden	Instituut HAN Masterprogramma's, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen - Projectmanager ontwikkeling Masteropleidingen
2004-2010	Faculteit Gezondheid Gedrag en Maatschappij, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen - Projectmanager

2001-2005	Instituut Paramedische Studies, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen - Voorzitter curriculum Fysiotherapie
1999-2004	Regionaal Genootschap voor Fysiotherapie - Voorzitter Vereniging
1992-1995	VDO opleiding en Adviescentrum Hogeschool van Arnhem en Nijmegen - Coördinator Post-HBO Paramedisch
1989-2001	Opleiding Fysiotherapie, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen - Hoofddocent
1986-2001	Diverse praktijken en instellingen - Fysiotherapeut.

Nevenfuncties en – activiteiten:

2011-heden	Lid Raad van Toezicht, Stichting Attent (Wonen, Welzijn, Zorg)
2008-2011	Lid Stuurgroep Zorgnetwerk Prematuren Nijmegen en omgeving
2007-2009	Lid assessorenberaad Lectoraat Management in Zorg en Dienstverlening
2005-heden	Vice-voorzitter / lid Raad van Toezicht, Stichting ProGez, Zwolle
2005-2010	Zelfstandig consultant / trainer
2003-2004	Lid Taskforce “Koers”, Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie (KNGF), Amersfoort
1997-1999	Bestuurslid Regionaal Genootschap voor Fysiotherapie Nijmegen/Noord-Limburg - portefeuille kwaliteitszorg.
1996-1997	Lid werkgroep 1e Evidence Based richtlijn Fysiotherapie, Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie (KNGF), Amersfoort
1986-1987	Voorzitter Vereniging Werkzoekende Fysiotherapeuten (VWF).

Lidmaatschap:

- TIAS alumni-vereniging
- Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in Zorginstellingen

Mevrouw dr. J.F. de Groot

Mevrouw De Groot is ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van fysiotherapie en vanwege haar inzicht in de internationale ontwikkelingen in dit werkveld. Bovendien heeft mevrouw De Groot onderwijservaring als hoofddocent Fysiotherapie bij Hogeschool Utrecht, waar zij momenteel voorzitter is van de curriculum commissie bacheloropleiding Fysiotherapie en senior onderzoeker op het gebied van Leefstijl en Gezondheid in samenwerking met het Wilhelmina Kinderziekenhuis. Voor deze visitatie heeft mevrouw De Groot onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2006-2010	Universiteit Utrecht, Promotie onderzoek: “Physical Fitness, Ambulation and Physical Activity in Ambulatory Children with Spina Bifida”.
2004	IVLOS, Universiteit Utrecht, Instapcursus ter verkrijging van de Basis Kwalificatie Onderwijs.
2001	American Physical Therapy Association, Tacoma, WA, Certified Clinical Instructor.
2000	University of Washington, Seattle, WA, Certificate in Medical Management: post-doctoraal opleiding in: Quality Measurement and Management, Leadership and Change Management, Financial Management.
1998	CARF, Seattle, CARF 101: Accreditation for Medical Rehabilitation Programs.

- 1992-1994 Katholieke Universiteit Leuven, Leuven, België, Licentiaat in de Motorische Revalidatie en Kinesitherapie. Scriptie onderzoek: "Het voorkomen van primitieve reflexen bij de ziekte van Alzheimer, literatuur- en veldonderzoek." onder begeleiding van Prof. Dr. R. Dom. Keuzeonderwijs: methodenleer onderwijs.
- 1990-1992 Katholieke Universiteit Leuven, Kandidaats in de Motorische Revalidatie en Kinesitherapie. Afgestudeerd Cum Laude.
- 1989-1990 Katholieke Universiteit Leuven, Politieke en Sociale Wetenschappen.
- 1983-1989 Stedelijk Gymnasium Haarlem, Gymnasium β.

Cursussen:

- 2011 Workshop "COSMIN", EMGO, Vrije Universiteit Amsterdam.
- 2007 Symposium: "Psychometrie versus Klinimetric", Werkgroep Onderzoek Gezondheidstoestandsmeting, Vrije Universiteit Amsterdam.
- 2007 Symposium "Het energieverbruik bij loopafwijkingen", Vrije Universiteit Amsterdam
- 2006 Inspanning en chronische ziekten op de kindereleeftijd, Netchild, UMC Utrecht
- 2006 ECG cursus, DAT Advies en Training, Zeist.
- 2006-heden Wekelijkse patiënten- en research bespreking Kinderbewegingscentrum, UMCU.
- 2005 HGZO (onderwijs)congres, Wageningen.
- 2005 NVMO (onderwijs)congres, Egmond aan Zee.
- 2004-2009 KNGF congressen, NL.
- 2003-heden Scholingsdagen opleiding fysiotherapie HU met betrekking tot toetsing en competentiegericht onderwijs.
- 1995-2002 Verschillende cursussen op het gebied van neurologische revalidatie, NDT, evenwichtsstoornissen, oefentherapie en administratieve/management aangelegenheden met betrekking tot fysiotherapie.

Werkervaring:

- 2010-heden Senior onderzoeker Lectoraat Leefstijl en Gezondheid – Hogeschool Utrecht
- 2009-heden Voorzitter Curriculum Commissie Opleiding Fysiotherapie, HU
- 2006-2009 Projectleider Leerlijn onderzoek en praktijk (LOEP) voor het Instituut voor bewegingstudies (IBS) – Hogeschool Utrecht
- 2005-2010 Promovenda Kenniskring 'Leefstijl en Gezondheid', Hogeschool Utrecht
- 2003-2007 Medewerker Onderwijs Kamer Fysiotherapie – Hogeschool Utrecht
- 2001-2003 Docent Fysiotherapie, Thim van der Laan
- 1996-2001 Lead Physical Therapist, Revalidatie afdeling, Swedish Medical Center, Seattle, USA
- 1995 Fysiotherapeute, ziekenhuis, Oregon Health Sciences University, Portland, OR, USA.
- 1995 Fysiotherapeute, verpleeghuis, Sundance Rehabilitation, Portland.

Mevrouw E.M. Toet

Mevrouw Toet is ingezet vanwege haar werkvelddeskundigheid op het gebied van fysiotherapie. Zij is bestuurslid van het Regionaal Genootschap Fysiotherapie Groot Gelre en oprichter van het netwerk COPD Gelderse Vallei. Daarnaast is zij actief betrokken bij het Astma Fonds en geeft zij les bij het Nederlands Paramedisch Instituut (Npi) bij de cursussen COPD en Astma en de Beweegprogramma's. Voor deze visitatie heeft mevrouw Toet onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1974-1981 VWO
1981-1985 Fysiotherapie (Rotterdam en Arnhem)
2001-2007 WO A&O psychologie via O.U. gestaakt bij half bachelor.

Werkervaring:

1985-heden fysiotherapeut
1998-2003 IOF-Coördinator regio Ede e.o. bij het KNGF
2005-heden Docent NPI bij verschillende cursussen op longgebied.

Overig:

Inkomend voorzitter Rotary Club Ede
Bestuurslid zorggroep ROF Gelderse Vallei
Lid kwaliteitsgroep keten-DBC COPD Gelderse Vallei.

Mevrouw A.J.M. de Rooij

Mevrouw De Rooij is ingezet als studentlid. Zij volgt dezelfde opleiding bij Avans Hogeschool Breda, waar zij lid is van de opleidingscommissie. Zij is bovendien leerlingbegeleider van persoonlijke en schoolproblemen tijdens de middelbare school periode (gecertificeerd). Mevrouw De Rooij is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Voor deze visitatie is mevrouw De Rooij aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2009-2012 Fysiotherapie Bachelor
2008-2009 Fysiotherapie Propedeuse
2003-2008 Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs (HAVO).

Werkervaring:

2001-2003 Eigen fruitteelt bedrijf medewerkster
2004-2007 Folderwijk
2007-2008 Medewerkster Viswinkel
2008-2011 Verkoopmedewerkster Ambulante viswagen Schot-van Dijke.

Mevrouw drs. M.E. Voorthuis

Mevrouw Voorthuis beschikt zowel door haar opleiding als door haar werk over een brede onderwijskundige kennis van en ervaring met het onderwijs. Zij heeft een groot aantal jaren gewerkt als senior adviseur en -onderzoeker op het terrein van met name het hoger onderwijs en de bve sector en hierover gepubliceerd. Voor het hoger onderwijs voerde zij een groot aantal onderzoeken en adviestrajecten uit. Deze hadden onder andere betrekking op de implementatie en evaluatie van tal van onderwijskundige vernieuwingen, alsook op kwaliteitszorg. Andere terreinen waarop zij onderzoek deed en adviestrajecten uitvoerde zijn studiebegeleiding en studieloopbanen, studiekeuzeprocessen en de positie van allochtone studenten in het hoger onderwijs. Daarnaast was zij gedurende een aantal jaren projectleider van een monitorproject van management- en verkooptrainingen bij een gerenommeerd internationaal bedrijf voor managementtrainingen.

Als auditor heeft zij ruime ervaring binnen verschillende domeinen in zowel het hoger beroepsonderwijs, als het universitaire onderwijs, ook buiten Nederland (Vlaanderen en Zwitserland). Mevrouw Voorthuis heeft in het najaar van 2010 deelgenomen aan de training van de NVAO en is gecertificeerd secretaris.

Opleiding:

1973	Diploma Pedagogische Academie
1985	Doctoraal Pedagogische Wetenschappen, met het hoofdvak Onderwijskunde en de bijvakken Organisatiesociologie en Bestuurskunde
1989	Leergang Modulair Onderwijs bij het Nederlands Studie Centrum
1992	Cursus Gegevensverwerking met Data Entry en SPSS/PC+
1995	Training Krauthammer International
2000	Cursus Vergelijking ATLAS/ti-Nvivo
2010	NVAO training secretaris.

Werkervaring:

1973 - 1977	Basisonderwijs
1983 - 1985	Kandidaat-assistant bij de vakgroep Onderwijskunde van de opleiding Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit van Amsterdam
1985 - 2002	Onderzoeker/adviseur hoger onderwijs bij het SCO-Kohnstamm Instituut van de Universiteit van Amsterdam
2002 - 2004	Secretaris/auditor bij de afdeling Kwaliteitszorg van de HBO-raad
2005 - 2006	Secretaris bij de Quality Assurance Netherlands Universities (QANU)
2004 - heden	Senior-auditor bij Netherlands Quality Agency.

Bijlage 4: Bezoekprogramma

DAG 1 18 mei 2011, lokaal 0.115

13.00 uur - 13.30 uur	Ontvangst en lunch M. Weymans, Directeur FPH F. van Welie, Teamleider FPH, Opleiding tot Fysiotherapeut
13.30 uur - 14.00 uur	Rondleiding
14.00 uur - 14.15 uur	Digitale Rondleiding Studiegids
14.15 uur - 15.15 uur	Bespreking kritische reflectie
15.15 uur - 17.30 uur	Materiaalbestudering/scripties
15.30 uur - 16.00 uur	Inloopspreekuur
17.30 uur - 18.30/19.00 uur	Bespreking scripties

DAG 2 19 mei 2011, Lokaal 0.115

08.30 uur - 09.15 uur Blok Inhoud I:

van Doorn, begeleider afstudeerproduct Dirk Hofman en Geert van Onna
P. de Meurichy, begeleider afstudeerstage Jeanette Asheim
P. Scheeren, begeleider afstudeerstage Sanne Bruines
T. v.d. Stam, begeleider afstudeerproduct Jeanette Asheim en afstudeerstage Dirk Hoffman

Werkveldbegeleiders (begeleiders afstudeerstage)

H.J. de Jong tbv Jeanette Asheim
M.W.B. Cox tbv Sanne Bruines
E. Blom tbv Dirk Hofman
R.J.A. Velthuisen tbv Geert van Onna

09.30 uur - 10.15 uur Blok Inhoud II:

Nathan Goossens - jaar 3 student NL
Sabine Foessl - jaar 3 student ES
Annelies Mier - jaar 4 student NL
Justine Aka - jaar 4 student ES
Jeanette Asheim - alumnus ES
Sanne Bruines - alumnus NL
Dirk Hoffman - alumnus NL
Geert van Onna - alumnus NL

10.30 uur - 11.15 uur Blok Inhoud III:

Thessa Cooijmans - jaar 1 student NL
Quint den Ouden - jaar 1 student NL
Pauline Winter - jaar 1 student NL
Hylke Hooghiemstra - jaar 1 student ES
Linda Custers - jaar 2 student NL
Sara Moshtaghi - jaar 2 student NL
Jasper Peet - jaar 2 student NL
Bart Kolsteren - jaar 2 student ES

11.30 uur - 12.15 uur Lunchpauze

12.15 uur - 13.15 uur Gesprek met docenten

J. Baudewijns, Docent Fysiotherapie, Jaarcoördinator propedeuse NL, lid Fysioraad, lid IMR
F. v.d. Ende, Docent Fysiotherapie / Medische Wetenschappen
F. Helwegen, Docent Fysiotherapie
T. Melai, Promovendus, afstudeer-coördinator ES, Docent Praktijkgericht onderzoek
P. de Meurichy, Docent Fysiotherapie, (stage)-coördinator ES en lid Fysioraad
P. Scheeren, Docent Fysiotherapie, stage-coördinator en coördinator 3^e leerjaar NL en lid Fysioraad
M. Schmitz, Docent Medische Wetenschappen
Voesenek, Docent Gedragswetenschappen en lid Examencommissie
E. Wouters, Hoofd Expertisecentrum Lectoraat FPH

13.30 uur - 14.15 uur Blok Borging

H. van Galen, student 2^e jaar en voorzitter OC, lid IMR
M. Pisters, Docent Fysiotherapie, afstudeer coördinator NL en lid Fysioraad
I. Smits, Docent Fysiotherapie en Secretaris Examencommissie
T. v.d. Stam, Docent Fysiotherapie en lid OC
Ch. Verschuren, Docent Fysiotherapie/ Medische wetenschappen en voorzitter Examencommissie
F. Willekes, Docent Fysiotherapie en coördinator 2^e studiejaar en lid Fysioraad

14.30 uur - 15.15 uur 1^e gesprek met het opleidingsmanagement

M. Weymans, Directeur FPH
F. van Welie, Teamleider FPH, Opleiding tot Fysiotherapeut
M. Vossen, Teamleider FPH, portefeuille Kwaliteitszorg

15.15 uur - 15.45 uur Eventuele extra gesprekken

15.45 uur - 16.45 uur Beoordelingsoverleg panel

16.45 uur - 17.30 uur 2^e gesprek met opleidingsmanagement

M. Weymans, Directeur FPH
F. van Welie, Teamleider FPH, Opleiding tot Fysiotherapeut
M. Vossen, Teamleider FPH, portefeuille Kwaliteitszorg

Gegevens management Opleiding tot Fysiotherapeut

Naam	drs. M. Vossen
Functie	Teamleider FPH en portefeuille Kwaliteitszorg
Naam	F. van Welie
Functie	Teamleider FPH, Opleiding tot Fysiotherapeut
Naam	dr. M. Weymans
Functie	Directeur Fontys Paramedische Hogeschool

Gegevens studenten Opleiding tot Fysiotherapeut

Naam	Thessa Cooijmans
Vooropleiding	Havo (N+G)
Propedeuse wel/niet behaald	nvt
Studiejaar	1 ^e studiejaar NL
Naam	Quint den Ouden
Vooropleiding	Vwo (E+M)
Propedeuse wel/niet behaald	nvt
Studiejaar	1 ^e studiejaar NL
Naam	Pauline Winter
Vooropleiding	Havo (N+G)
Propedeuse wel/niet behaald	nvt
Studiejaar	1 ^e studiejaar NL
Naam	Hylke Hooghiemstra
Vooropleiding	HAS
Propedeuse wel/niet behaald	nvt
Studiejaar	1 ^e studiejaar ES
Naam	Linda Custers
Vooropleiding	Havo (N+G), bachelor Sport en Bewegingseducatie
Propedeuse wel/niet behaald	Vrijstelling P
Studiejaar	2 ^e studiejaar NL
Naam	Sara Moshtaghi
Vooropleiding	Havo (N+G)
Propedeuse wel/niet behaald	behaald
Studiejaar	2 ^e studiejaar NL
Naam	Jasper Peet
Vooropleiding	ROC Sport en Beweging
Propedeuse wel/niet behaald	behaald
Studiejaar	2 ^e studiejaar NL
Naam	Bart Kolsteren
Vooropleiding	Vwo (E+M)
Propedeuse wel/niet behaald	nog niet behaald
Studiejaar	2 ^e studiejaar ES
Naam	Nathan Goossens
Vooropleiding	Propedeuse hbo-bachelor
Propedeuse wel/niet behaald	behaald
Studiejaar	3 ^e studiejaar NL

Naam	Sabine Foessl
Vooropleiding	Fontys Hogescholen
Propedeuse wel/niet behaald	behaald
Studiejaar	3 ^e studiejaar ES
Naam	Annelies Mier
Vooropleiding	Onderwijsgroep Tilburg – Sport en Bewegingscoördinator
Propedeuse wel/niet behaald	behaald
Studiejaar	4 ^e studiejaar NL
Naam	Justine Aka
Vooropleiding	Fontys Mbo
Propedeuse wel/niet behaald	behaald
Studiejaar	4 ^e studiejaar ES

Gegevens docenten/medewerkers opleiding tot Fysiotherapeut²

Naam	J. Baudewijns
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 1-2</u> Begeleiding beroepsproducten Methodisch Fysiotherapeutisch Handelen (Physiotherapy Method) <u>Studiejaar 4</u> Stagedocent
Specifieke taken	Jaarcoördinator propedeuse NL, lid Fysioraad en lid IMR
Naam	A. van Doorn
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 1-2-3 NL</u> Begeleiding beroepsproducten Methodisch Fysiotherapeutisch Handelen Kinesiologie Neurologie Praktijkgericht onderzoek (TWO) <u>Studiejaar 4 NL</u> Begeleiding afstudeerprojecten
Specifieke taken	
Naam	F.v.d. Ende
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 1-2-3</u> Begeleiding beroepsproducten Methodisch Fysiotherapeutisch Handelen Ergonomie Fysiologie Capita selecta Directe toegankelijkheid fysiotherapie Fysiologie
Specifieke taken	Lid Fysioraad

² Zonder toevoeging van NL of ES betekent dat een docent voor beide stromen werkzaam is.

Naam	F. Helwegen
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 2-3 NL</u> Begeleiding beroepsproducten Methodisch Fysiotherapeutisch Handelen <u>Studiejaar 1 en 3 ES</u> Massage Therapy
Specifieke taken	
Naam	drs. T. Melai
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 1-2-3 ES</u> Praktijkgericht onderzoek (Scientific Research) <u>Studiejaar 4</u> Begeleiding afstudeerprojecten ES
Specifieke taken	Promovendus en afstudeercoördinator ES
Naam	P. de Meurichy
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 1-2-3-4 ES</u> Orthopedic Assessment Physiotherapy Method Stagedocent
Specifieke taken	(stage) coördinator ES en lid Fysioraad
Naam	dr. M. Pisters
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 1-2-3</u> Praktijkgericht onderzoek (TWO) <u>Studiejaar 4</u> Afstudeerbegeleiding
Specifieke taken	Lid Fysioraad, afstudeercoördinator NL, lid kenniskring lectoraat
Naam	drs. P. Scheeren
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 1-2-3-4 NL</u> Methodisch Fysiotherapeutisch Handelen Gedragwetenschappen Stagedocent
Specifieke taken	Stagecoördinator en coördinator 3 ^e leerjaar NL en lid Fysioraad
Naam	M. Schmitz MSc.
	<u>Studiejaar 1-2-3-4</u> Anatomie Praktijkgericht onderzoek (TWO) Exercise Therapy
Specifieke taken	
Naam	I. Smits
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 1-2-3 NL</u> Begeleiding Beroepsproducten Methodisch Fysiotherapeutisch Handelen Fysische therapie in engere zin <u>Studiejaar 1-2-3 ES</u> Technical Applications Management & Organisation
Specifieke taken	Secretaris Examencommissie Studieadviseur (contactpersoon studeren met een fysieke beperking, topsporters, instromers)

Naam	T.v.d. Stam
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 1-2-3-4</u> Methodisch Fysiotherapeutisch Handelen Growth & Development Stagedocent
Specifieke taken	lid OC
Naam	drs. Ch. Verschuren
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 1-2-3-4 NL</u> Begeleiding beroepsproducten Anatomie Fysiologie Praktijkgericht onderzoek (TWO) Stagedocent
Specifieke taken	Voorzitter Examencommissie en lid OC
Naam	drs. A. Voeselek
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 1-2-3</u> Gedragwetenschappen
Specifieke taken	lid Examencommissie
Naam	F. Willekes
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 1-2-3</u> Begeleiding beroepsproducten Methodisch Fysiotherapeutisch handelen Stagedocent Exercise Therapy <u>Studiejaar 4</u> Afstudeerbegeleider
Specifieke taken	lid Fysioraad, coördinator 2 ^e studiejaar NL
Naam	dr. E. Wouters
Doceert welke onderdelen en in welke jaren	<u>Studiejaar 4</u> Afstudeerbegeleiding
Specifieke taken	Hoofd Expertisecentrum Bridging Innovations tot Sustainable Care

Gegevens afgestudeerden Opleiding tot Fysiotherapeut

Naam	Jeanette Asheim
Datum afstuderen	17 juni 2010
Naam	Sanne Bruines
Datum afstuderen	17 juni 2010
Naam	Dirk Hofman
Datum afstuderen	3 februari 2011
Naam	Geert van Onna
Datum afstuderen	17 juni 2010

Gegevens extern betrokkenen opleiding tot Fysiotherapeut

Naam	Edwin Blom (E.)
Instelling waar men werkzaam is	Revalidatiecentrum Tolbrug te Den Bosch
Functie in instelling	Fysiotherapeut
Naam	Marloes Cox (M.W.B.)
Instelling waar men werkzaam is	Catherina Ziekenhuis te Eindhoven
Functie in instelling	Fysiotherapeut
Naam	Hans de Jong (J.G)
Instelling waar men werkzaam is	Gezondheidscentrum Andromeda te Veldhoven
Functie in instelling	Fysiotherapeut en Manueel therapeut
Naam	Rob Velthuisen (R.J.A.)
Instelling waar men werkzaam is	Praktijk Fysiotherapie Velthuisen - de Visser te Venray
Functie in instelling	Fysiotherapeut, Kinderfysiotherapeut

Bijlage 5: Bestudeerde documenten

- A Bron die is opgenomen/meegezonden als (digitale) bijlage
 B Bron beschikbaar als naslagwerk tijdens visitatie

Nr.	Titel	A	B
1	Het beroepsprofiel van de Fysiotherapeut 2006	x	x
2	Competentieprofiel Fysiotherapeut 2005	x	x
3	Notulen Raad van Advies		x
4	Supplement Beroeps- en opleidingsprofiel Fysiotherapie	x	x
5	Notulen werkveldbijeenkomsten		x
6	Overzicht externe contacten 2010	x	x
7	Notulen SROF		x
8	Resultaten alumnionderzoek Fysiotherapie 2010		x
9	Onderwijs- en examenregeling Fysiotherapie NL 2010-2011	x	x
10	Onderwijs- en examenregeling Physiotherapy ES 2010-2011	x	x
11	Programmaoverzicht	x	x
12	Diploma Supplement National Transcript Fysiotherapie 2005		x
13	Boekenlijst Fysiotherapeut NL 2010-2011	x	x
14	Booklist Physiotherapy ES 2010-2011	x	x
15	Afstudeerhandleiding NL 2010-2011	x	x
16	Study Guide Graduation Project ES 2010-2011	x	x
17	Voorlichtingsbrochure HBO-Bachelor opleiding Fysiotherapie 2010-2011		x
18	Voorlichtingsbrochure English Stream Physiotherapy 2010-2011		x
19	Instroomprocedure		x
20	Procedure studeren met een beperking		x
21	Fontys Topsportbeleid		x
22	Uitgangspunten studentvriendelijk rooster, roosterwijzigingen 2010		x
23	Participatieregeling 2010-2011		x
24	Projectplan Optimalisatie AO		x
25	Resultaten Stage-evaluatie studenten 2010		x
26	Resultaten Stage-evaluatie werkveld 2010		x
27	Resultaten Nationale Studentenenquête 2010		x
28	Resultaten Periode-evaluatie studenten 2010-2011		x
29	Resultaten Exitonderzoek Fysiotherapie 2010		x
30	Personeelsbeleidsplan FPH 2009-2012		x
31	Overzicht cv's	x	x
32	Resultaten Medewerkertevredenheidsonderzoek 2010		x
33	Studieloopbaanbegeleiding Fysiotherapie 2010		x
34	Fraudebeleid		x
35	Toetsbeleid Fysiotherapie		x
36	Huishoudelijk reglement examencommissie Fysiotherapie		x
37	Studiehandleiding Beroepsvoorbereidende stage (BVP) 2010-2011		x
38	Manual Clinical Affiliation (CAP) 2010-2011		x
39	Overzicht 25 afstudeerwerkstukken opleiding tot Fysiotherapeut	x	x
40	Resultaten Afstudeerevaluatie ES 2010		x
41	Notulen Opleidingscommissie		x

Bijlage 6: Studentnummers van de afstudeerproducten

Studentnummers bestudeerde afstudeerproducten van studenten uit cohort 2006-2007

Afgestudeerd in 2010/2011

2097188

2099385

2096148

2046857

2095996

2029185

2092984

2096003

2098420

2072176

2093049

Afgestudeerd in 2011/2012

2110265

2108570

2029270

2108581

2108597

2112491

2110267

2108625

2108632

2111198

Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Netherlands Quality Agency

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

betreffende de visitatie van de

Opleiding: Opleiding tot Fysiotherapeut

Instelling: Fontys Hogescholen

Visitatiedatum: 19-5-2011

Ondergetekende: ... *F.T.L.M. VAN WELIE*

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: ... *TEAM LEIDER*

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, *waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan*, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'F.T.L.M. van Welie', is written over a horizontal line.

Datum: *01-06-2011*